
MONOGRAFIE PRAWNICZE

EUROPEIZACJA POSTĘPOWANIA
DOWODOWEGO
W POLSKIM PROCESIE KARNYM
WPLYW STANDARDÓW
EUROPEJSKICH NA KRAJOWE
POSTĘPOWANIE DOWODOWE

DOMINIKA CZERNIAK

C.H. BECK

MONOGRAFIE PRAWNICZE

DOMINIKA CZERNIAK • EUROPEIZACJA POSTĘPOWANIA DOWODOWEGO
W POLSKIM PROCESIE KARNYM. WPŁYW STANDARDÓW
EUROPEJSKICH NA KRAJOWE POSTĘPOWANIE DOWODOWE

Polecamy nasze najnowsze publikacje z tej serii:

Damian Tokarczyk

**PODŻEGANIE W POLSKIM PRAWIE KARNYM. STUDIUM
Z ZAKRESU TEORII I PRAKTYKI PRAWA KARNEGO**

Jędrzej M. Kondek

**BEZPRAWNOŚĆ JAKO PRZESŁANKA ODPOWIEDZIALNOŚCI
ODSZKODOWAWCZEJ**

Radosław Strugała

**DOBRA I INTERESY CHRONIONE W STRUKTURZE CZYNU
NIEDOZWOLONEGO**

Michał Gałęski

**DOROZUMIANE WARUNKI BEZPRAWNOŚCI CZYNU
W PRAWIE KARNYM**

Mateusz Tomczyk

KARALNE PRZYWŁASZCZENIE AUTORSTWA

Dagmara Milewicz-Bednarska

**ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA ZA PRZESTĘPSTWO
KOPIOWANIA ZEWNĘTRZNEJ POSTACI PRODUKTU**

legalis C.H.BECK

ksiegarnia.beck.pl

EUROPEIZACJA POSTĘPOWANIA
DOWODOWEGO
W POLSKIM PROCESIE KARNYM

WPŁYW STANDARDÓW
EUROPEJSKICH NA KRAJOWE
POSTĘPOWANIE DOWODOWE

DOMINIKA CZERNIAK

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2021

Wydawca: Natalia Adamczyk

Recenzja naukowa: dr hab. Krzysztof Woźniewski, prof. UG

Publikacja powstała w wyniku realizacji projektu badawczego
o nr 2017/27/B/HS5/00854 finansowanego
ze środków Narodowego Centrum Badawczego

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2021**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-8235-791-2

ISBN e-book 978-83-8235-792-9

Moim Najbliższym

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
Wykaz literatury	XVII
Wykaz orzeczeń	LIII
Wstęp	LXVII
Rozdział 1. Europeizacja prawa karnego procesowego jako przejaw europeizacji prawa	1
1.1. Pojęcie i rodzaje europeizacji prawa karnego procesowego	1
1.2. Specyfika europeizacji prawa karnego procesowego	32
1.2.1. Suwerenność państwa a europeizacja prawa karnego procesowego	32
1.2.2. Konstytucja a możliwość europeizacji prawa karnego procesowego	43
1.2.3. Społeczno-kulturowe obawy przed wprowadzaniem zmian pod wpływem czynników zewnętrznych	67
1.2.4. Podsumowanie	77
1.3. Kwestia europeizacji postępowania dowodowego w polskim procesie karnym	78
1.4. Źródła europejskich standardów postępowania dowodowego w procesie karnym	81
1.4.1. Standardy postępowania dowodowego wynikające z Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	81
1.4.2. Standardy postępowania dowodowego wynikające z pozostałych konwencji Rady Europy	85
1.4.3. Kwestia strasburskiego modelu postępowania dowodowego ...	90
1.4.4. Kompetencje Unii Europejskiej w zakresie prawa karnego procesowego i postępowania dowodowego w procesie karnym	96
1.4.5. Relacje między Europejską Konwencją Praw Człowieka a prawem Unii Europejskiej i Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej	108
1.5. Konstytucyjny standard postępowania dowodowego w świetle standardów europejskich	112
1.6. Podsumowanie	115
	VII

Rozdział 2. Uprawnienia oskarżonego w postępowaniu dowodowym	119
2.1. Uwagi wprowadzające – problem definicji oskarżonego i podejrzanego	119
2.2. Uprawnienia dowodowe <i>sensu largo</i>	125
2.2.1. Prawo do osobistego udziału w czynnościach postępowania ...	125
2.2.2. Prawo dostępu do akt postępowania	134
2.2.3. Prawo dostępu do adwokata	149
2.3. Uprawnienia dowodowe <i>sensu stricto</i>	159
2.3.1. Uprawnienia pozwalające na przyjęcie biernej postawy w postępowaniu dowodowym	159
2.3.1.1. Prawo do nieobciążania się i prawo do milczenia	160
2.3.2. Uprawnienia pozwalające na przyjęcie aktywnej postawy w postępowaniu dowodowym	194
2.3.2.1. Prawo do wysłuchania	195
2.3.2.2. Prawo do udziału w czynnościach dowodowych (prawo do bezpośredniego przesłuchania świadka)	206
2.3.2.3. Prawo do inicjatywy dowodowej	226
2.3.2.4. Prawo do żądania wykluczenia (wylimitowania) dowodów uzyskanych z naruszeniem prawa	238
2.4. Podsumowanie	256
Rozdział 3. Uprawnienia pokrzywdzonego (ofiary przestępstwa) w postępowaniu dowodowym	265
3.1. Uwagi wprowadzające – pozycja procesowa ofiary przestępstwa	265
3.2. Prawo do aktywnego udziału w postępowaniu dowodowym	280
3.3. Prawo do poszanowania godności i ochrony przed wtórną lub ponowną wiktyimizacją	293
3.4. Podsumowanie	302
Rozdział 4. Pozytywne obowiązki organów państwa w związku z prowadzonym postępowaniem dowodowym	305
4.1. Pozytywne proceduralne obowiązki organów procesowych w związku z postępowaniem dowodowym wynikające z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	305
4.1.1. Należyta staranność w zabezpieczeniu, gromadzeniu i ocenie dowodów	309
4.1.2. Działanie w dobrej wierze	315
4.1.3. Uwzględnianie aktualnego poziomu ochrony praw podstawowych wynikającego z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	324
4.2. Obowiązki organów procesowych w związku z postępowaniem dowodowym wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej	331
4.2.1. Bezpośrednie stosowanie prawa unijnego	335

4.2.2. Obowiązek prounijnej wykładni prawa krajowego	341
4.2.3. Niestosowanie przepisów krajowych sprzecznych z prawem Unii Europejskiej i bezpośrednie zastosowanie prawa unijnego	354
4.2.4. Obowiązki organów państwa wynikające z dyrektyw z zakresu prawa karnego materialnego	357
4.3. Obowiązki organów procesowych w sferze prawa i postępowania dowodowego wynikające z Konstytucji RP	359
4.3.1. Zagwarantowanie przewidywalności postępowania	360
4.3.2. Działanie na podstawie i w granicach prawa	365
4.3.3. Proeuropejska wykładania przepisów krajowych (art. 91 ust. 2 Konstytucji RP)	370
4.4. Zgodność przepisów krajowych regulujących przebieg postępowania dowodowego ze standardem europejskim	374
Rozdział 5. Transgraniczne gromadzenie dowodów jako metoda europeizacji postępowania dowodowego w procesie karnym?	381
5.1. Pojęcie europeizacji horyzontalnej	381
5.2. Transgraniczne gromadzenie dowodów jako forma międzynarodowej współpracy w sprawach karnych	384
5.2.1. Transgraniczne gromadzenie dowodów na podstawie konwencji Rady Europy	387
5.2.2. Transgraniczne gromadzenie dowodów w Unii Europejskiej ..	392
5.3. Warunki uznania transgranicznego gromadzenia dowodów za europeizację horyzontalną	399
5.4. Podsumowanie	403
Zakończenie	405
Indeks rzeczowy	427

Wykaz skrótów

1. Źródła prawa

decyzja o ENA	decyzja ramowa Rady z 13.6.2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.Urz. L Nr 190 z 2002 r., s. 1 ze zm.)
decyzja ramowa 2003/577	decyzja ramowa Rady 2003/577/WSiSW z 22.7.2003 r. w sprawie wykonania w Unii Europejskiej postanowień o zabezpieczeniu mienia i środków dowodowych (Dz.Urz. L Nr 196 z 2003 r., s. 45)
decyzja ramowa 2008/913	decyzja ramowa Rady 2008/913/WSiSW z 28.11.2008 r. w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnych (Dz.Urz. L Nr 328 z 2008 r., s. 55)
dyrektywa 2010/64	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE z 20.10.2010 r. w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym (Dz.Urz. L Nr 280 z 2010 r., s. 1-7)
dyrektywa 2011/36	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z 5.4.2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz.Urz. L Nr 101 z 2011 r., s. 1-11)
dyrektywa 2011/93	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z 13.12.2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz.Urz. L Nr 335 z 2011 r., s. 1-14)
dyrektywa 2012/13	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE z 22.5.2012 r. w sprawie prawa do

Wykaz skrótów

---

	informacji w postępowaniu karnym (Dz.Urz. UE L Nr 142 z 2012 r., s. 1)
dyrektywa 2012/29	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z 25.10.2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz.Urz. L Nr 315 z 2012 r., s. 57)
dyrektywa 2013/48	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE z 22.10.2013 r. w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności (Dz.Urz. L Nr 294 z 2013 r., s. 1)
dyrektywa 2016/343	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z 9.3.2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym (Dz.Urz. L Nr 65 z 2016 r., s. 1)
dyrektywa 2016/800	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z 11.5.2016 r. w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym (Dz.Urz. L Nr 132 z 2016 r., s. 1–20)
dyrektywa 2016/1919	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1919 z 26.10.2016 r. w sprawie pomocy prawnej z urzędu dla podejrzanych i oskarżonych w postępowaniu karnym oraz dla osób, których dotyczy wnioski w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania (Dz.Urz. L Nr 297 z 2016 r., s. 1)
dyrektywa 2017/541	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z 15.3.2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (Dz.Urz. L Nr 88 z 2017 r., s. 6)
dyrektywa END	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/41/UE z 3.4.2014 r. w sprawie europejskiego

	nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz.Urz. UE L Nr 130 z 2014 r., s. 1 ze zm.)
dyrektywa ENO	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z 13.12.2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz.Urz. L Nr 338 z 2011 r., s. 2–18)
EKPC	Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzona w Rzymie 4.11.1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.)
EKPP	Europejska Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych, sporządzona w Strasburgu 20.4.1959 r. (Dz.U. z 1999 r. Nr 76 poz. 854)
KK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.)
KKS	ustawa z 10.9.1999 r. – Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 408 ze zm.)
KKW	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 53 ze zm.)
Konstytucja RP	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.4.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
kontrydiktoryjna nowelizacja	ustawa z 27.9.2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r. poz. 1247 ze zm.)
KPK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 534 ze zm.)
KPK z 1928 r.	rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 19.3.1928 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 1950 r. Nr 40, poz. 364)
KPP	Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (2012/C 326/02) z 26.10.2012 r. (Dz.Urz. C Nr 326 z 2012 r., s. 391)
KPW	ustawa z 24.8.2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. z 2021 r. poz. 457 ze zm.)
KW	ustawa z 20.5.1971 r. – Kodeks wykroczeń (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 281 ze zm.)
rozporządzenie 2018/1805	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1805 z 14.11.2018 r. w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty (Dz.Urz. L Nr 303 z 2018 r., s. 1)

TFUE	wersja skonsolidowana Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Nr 2010/C83/01) (Dz.Urz. C Nr 326 z 2012 r., s. 47)
TUE	wersja skonsolidowana Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.Urz. C Nr 326 z 2012 r., s. 13)
ustawa nowelizująca z 11.3.2016 r.	ustawa z 11.3.2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 437 ze zm.)
ustawa nowelizująca z 19.7.2019 r.	ustawa z 19.7.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1694)

2. Czasopisma i publikatory

BPK	Biuletyn Prawa Karnego
CMLR	Common Market Law Review
CzPKiNP	Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz.	Dziennik Urzędowy UE
EPS	Europejski Przegląd Sądowy
GSP	Gdańskie Studia Prawnicze
IN	Ius Novum
KPPubl.	Kwartalnik Prawa Publicznego
Kwartalnik KSSiP	Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury
KZS	Krakowskie Zeszyty Sądowe
Legalis	System Informacji Prawniczej Wydawnictwa C.H.Beck
LEX	System Informacji Prawniczej Wydawnictwa WoltersKluwer
NKPK	Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego
OTK	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego seria A
OTK-ZU	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego Zbiór Urzędowy
OSAW	Orzecznictwo Apelacji Wrocławskiej
OSNK	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Karna
OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Karna i Izba Wojskowa
OSP	Orzecznictwo Sądów Polski

Wykaz skrótów

Pal.	Palestra
PiP	Państwo i Prawo
PPiA	Przegląd Prawa i Administracji
Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
Prz.Sejm.	Przegląd Sejmowy
PS	Przegląd Sądowy
PYIL	Polish Yearbook of International Law
RPEiS	Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Społeczny
SE	Studia Europejskie
WPP	Wojskowy Przegląd Prawniczy
WSS	Wrocławskie Studia Sądowe
YARS	Yearbook of Antitrust and Regulatory Studies
Zb.Orz.	Zbiór Orzeczeń
ZNSA	Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

3. Inne skróty

art.	artykuł
ENA	Europejski Nakaz Aresztowania
END	Europejski Nakaz Dochodzeniowy
ENO	Europejski Nakaz Ochrony
ETPC	Europejski Trybunał Praw Człowieka
FTK	Federalny Trybunał Konstytucyjny
Nr	numer
post.	postanowienie
poz.	pozycja
s.	strona
SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
TK	Trybunał Konstytucyjny
TSUE	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (d. ETS)
uchw.	uchwała
UE	Unia Europejska
ust.	ustęp
wyr.	wyrok
v.	<i>versus</i>
zob.	zobacz

Wykaz literatury

Literatura polska

- Adamski A.*, Europeizacja prawa karnego, w: *A. Adamski, J. Bojarski, P. Chrzczonowicz, M. Filar, P. Girdwoyń* (red.), *Prawo karne i wymiar sprawiedliwości państw Unii Europejskiej*, Toruń 2007
- Adamski A.*, Kilka uwag na temat harmonizacji prawa karnego materialnego w Unii Europejskiej, w: *J. Giezek* (red.) *Przestępstwo – kara – polityka kryminalna. Księga jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Tomasza Kaczmarka*, Kraków 2006
- Baj A.*, Przesłuchanie pełnoletniego pokrzywdzonego w trybie art. 185c k.p.k., *PiP* 2016, Nr 1
- Balcerzak M.*, Kompetencja doradcza Europejskiego Trybunału Praw Człowieka – status quo a Protokół Nr 16 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, *Polski Rocznik Praw Człowieka i Prawa Humanitarne* 2015, Nr 6
- Balcerzak M.*, Problem stosowania Europejskiej Konwencji Praw Człowieka do oceny wydarzeń odległych w czasie – glosa do wyroku ETPC w sprawie O’Keeffe przeciwko Irlandii z 28.1.2014 r. (skarga Nr 35810/09), *Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego, Europejskiego i Porównawczego* 2015, vol. XIII
- Balcerzak M.*, Standardy dowodowe w postępowaniu przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, w: *M. Balcerzak, M. Kapelańska-Pregowska* (red.), *Odpowiedzialność międzynarodowa w związku z naruszeniami praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarne*, Toruń 2016
- Balcerzak M., Sykuna S.*, Znaczenie i wpływ orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka na praktykę polskiego wymiaru sprawiedliwości, w: *T. Bąkowski, K. Grajewski, J. Warylewski* (red.), *Orzecznictwo w systemie prawa. II Konferencja Naukowa Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego oraz Wolters Kluwer Polska. Gdańsk, 17–18.9.2007 r.*, Warszawa 2008
- Balicki R.*, Bezpośrednie stosowanie Konstytucji, *Krajowa Rada Sądownictwa* 2016, Nr 7–8
- Banasiuk J.* (red.), *Czy Polska powinna ratyfikować Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej*, Warszawa 2014
- Banaszak B.* (red.), *Główne kultury prawne współczesnego świata*, Warszawa 1995
- Banaszak B.*, *Porównawcze prawo konstytucyjne*, Warszawa 2012
- Banaszak B.*, *Prawo konstytucyjne*, Warszawa 2008

- Baran M.P.*, Stosowanie z urzędu prawa Unii Europejskiej przez sądy krajowe, Warszawa 2014
- Baranowska N.*, Stosowanie wykładni zgodnej z prawem unijnym w sporach horyzontalnych w razie nieprawidłowej implementacji dyrektywy, EPS 2018, Nr 2
- Barcz J.*, Akt integracyjny Polski z Unią Europejską w świetle Konstytucji RP, PiP 1998, Nr 4
- Barcz J.*, Wybrane problemy związane z wyrokiem niemieckiego Federalnego Trybunału Konstytucyjnego z 30.6.2009 r. na temat zgodności Traktatu z Lizbony z Ustawą Zasadniczą RFN, EPS 2009, Nr 9
- Barcz J., Górka M., Wyrozumska A.*, Instytucje i prawo Unii Europejskiej. Podręcznik dla kierunków prawa, zarządzania i administracji, Warszawa 2015
- Barwina Z.*, Zasada wzajemnego uznawania w sprawach karnych, Warszawa 2012
- Bień-Kacała A., Galster J.*, Glosa do wyroku TK z dnia 28 listopada 2001 r., K. 36/01, KPPubl. 2001, Nr 4
- Bieńkowska B.*, w: *C. Kulesza* (red.), System Prawa Karnego Procesowego, t. 6, Strony i inni uczestnicy postępowania karnego, Warszawa 2016
- Biernat T.*, Europeizacja – zjawisko wielowymiarowe. Wprowadzenie, w: *T. Biernat* (red.), Europeizacja prawa, Kraków 2008
- Boch B.*, Charakter prawny tzw. opinii prywatnych w procesie karnym, Zeszyty Prawnicze 2018, t. 18, Nr 2
- Bodnar A.*, Standard „równoważnej ochrony” w odniesieniu do ochrony praw człowieka po opinii Trybunału Sprawiedliwości 2/13, EPS 2015, Nr 12
- Bodnar A.*, Wykonywanie orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, Warszawa 2018
- Bodnar A.*, Wzajemne przenikanie się standardów Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w zakresie kształtowania zasad regulacji biznesu, w: *A. Bodnar, A. Płoszka* (red.), Wpływ Europejskiej Konwencji Praw Człowieka na funkcjonowanie biznesu, Warszawa 2016
- Bogdanowicz P., Marcisz P.*, Glosa do wyroku TK z dnia 16 listopada 2011 r., SK 45/09, EPS 2012, Nr 9
- Bojarski J., Chrzczonowicz P., Ornowska A.*, Europeizacja prawa karnego materialnego – niektóre aspekty teoretyczne i praktyczne (trójgłos), Studia Prawnoustrojowe 2009, Nr 10
- Broniecka R.*, Uzasadnienie wyroku w polskim postępowaniu karnym, Warszawa 2014
- Brzeziński P.*, Stanowisko wybranych sądów konstytucyjnych państw członkowskich WE/UE w sprawie zgodności regulacji implementujących dyrektywę 2006/24/WE z prawami podstawowymi, IN 2017
- Brzozowski S.*, Dowód prywatny a dokument prywatny w postępowaniu karnym, Pal. 2019, Nr 6
- Buczma S., Hara M., Kierzyńska R., Kołodziejcki R., Milewski A., Ostropolski T.*, Postępowanie w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych. Komentarz do Działu XIII KPK, Warszawa 2016

- Buczma S.R., Kierzyńska R.*, Europejski Nakaz Dochodzeniowy. Nowy model współpracy w sprawach karnych w Unii Europejskiej, Warszawa 2018
- Budnik A.*, Kilka uwag na temat wartości w modelu kodeksu postępowania administracyjnego Unii Europejskiej, w: *J. Zimmerman* (red.), *Aksjologia prawa administracyjnego*, t. 1, Warszawa 2017
- Chmaj M.*, Opinia w sprawie zgodności z Konstytucją RP Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r., *Prz.Sejm.* 2015, Nr 4
- Choduń A., Zieliński M.*, Wykładnia prawa karnego procesowego w: *P. Hofmański* (red.), *System Prawa Karnego Procesowego*, t. 1, Zagadnienia ogólne, cz. 2, Warszawa 2013
- Cora Ł.*, Aksjologia procesowa a dopuszczalność dowodu z art. 168a k.p.k., *PiP* 2018, Nr 10
- Cora Ł.*, Nierozłączna triada zasad karnoprosesowego modelu postępowania dowodowego, w: *R. Olszewski, T. Grzegorzczak* (red.), *Verba volant, scripta manent. Proces karny, prawo karne skarbowe i prawo wykroczeń po zmianach z lat 2015–2016. Księga pamiątkowa poświęcona Profesor Monice Zbrojewskiej*, Warszawa 2016
- Cora S.*, Zasada legalizmu a zawiadomienie o przestępstwie, *PiP* 2010, Nr 10
- Cyrul W., Brożek B.*, Globalny system prawa, w: *J. Stelmach* (red.), *Studia z filozofii prawa*, t. 2, Kraków 2003
- Czabański J., Warchoł M.*, Prawo do milczenia czy prawo do kłamstwa, *Prok. i Pr.* 2008, Nr 12
- Czepek J.*, Zobowiązania pozytywne państwa w sferze praw człowieka pierwszej generacji na tle Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, *Olsztyn* 2014
- Czepek J., Lubiszewski M.*, Procedura wyroku pilotażowego w orzecznictwie ETPC, Warszawa 2016
- Czerniak D.*, Dopuszczalność dowodów uzyskanych poza terytorium RP: zarys problematyki, *WSS* 2016, Nr 3
- Czerniak D.*, Obowiązki państwa wobec ofiar zgwałcenia na tle orzecznictwa strasburskiego, *Prok. i Pr.* 2016, Nr 6
- Czerniak D.*, Prawo do sądu w sprawach karnych w Konstytucji RP, *Przegląd Prawa Konstytucyjnego* 2016, Nr 3
- Czerniak D.*, Prawo podejrzanego do kontaktu z adwokatem (art. 6 ust. 3 lit. c EKPCz) w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, *EPS* 2017, Nr 9
- Czerniak D.*, Zasada swobodnej oceny dowodów, w: *J. Skorupka* (red.), *System Prawa Karnego Procesowego*, t. 8, Dowody, cz. 3 i 4, Warszawa 2019
- Czerniak D., Jasiński W.*, Pouczenia osoby podejrzanej oraz podejrzanego o uprawnieniach i obowiązkach procesowych po nowelizacji Kodeksu postępowania karnego, *Acta Universitatis Wratislaviensis. PPIA* 2015, vol. 100, t. 2
- Czerwińska D.*, Problematyka zgody następczej na wykorzystanie tzw. przypadkowych źródeł po 15.4.2016 r., *PS* 2019, Nr 4

- Czerwińska D.*, Uwzględnienie prawnie chronionych interesów pokrzywdzonego jako cel procesu karnego w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, IN 2020, Nr 1
- Damaziak K.*, Zlecenie oskarżycielowi publicznemu przez sąd czynności dowodowych w toku rozprawy, IN 2007, Nr 2–3
- Demenko A.*, Prawo do obrony formalnej w transgranicznym postępowaniu karnym w Unii Europejskiej, Warszawa 2013
- Demenko A., Nalewajko P.*, Transfer dowodów między państwami Unii Europejskiej, w: *A.J. Szwarc* (red.), Unijna polityka karna, Poznań 2009
- Długosz J., Małyšek S.*, Unijne instytucje ścigania i wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, w: *A.J. Szwarc* (red.), Unijna polityka karna, Poznań 2009
- Domagała A.*, Suwerenność państwa a prawo do humanitarnej interwencji. Przewartościowania w polityce światowej po 1991 roku, w: *Z. Leszczyński, S. Sadowski* (red.), Suwerenność państwa we współczesnych stosunkach międzynarodowych, Warszawa 2005
- Drobnik M.*, Podmiotowość prawnomiędzynarodowa jednostki, RPEiS 2003, LXV, Nr 2
- Dromadzka A.*, Globalizacja a suwerenność państwa, Współczesne Problemy Ekonomiczne 2016, Nr 13
- Drozd A.*, Normatywne determinanty udziału pokrzywdzonego w polskim postępowaniu sądowym (zagadnienia karnoprocesowe), Wrocław 2018
- Dudka K.* (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2018
- Duży J.*, Zasada legalizmu a cele procesu karnego, PiP 2011, Nr 2
- Działocha K.*, Bezpośrednie stosowanie Konstytucji RP (stan doktryny prawa), w: *K. Działocha* (red.), Bezpośrednie stosowanie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2005
- Eichstaedt K.*, Znaczenie opinii prywatnej w postępowaniu karnym, Prok. i Pr. 2016, Nr 4
- Falkiewicz A.*, Zasada pierwszeństwa we współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych – uwagi do wyroku w sprawie *Melloni*, EPS 2013, Nr 10
- Federowicz K.*, Wybrane aspekty przesłuchania przez organ nieuprawniony pokrzywdzonego i świadka, o których mowa w art. 185a–185c kodeksu postępowania karnego, PS 2016, Nr 2
- Filas M.*, Glosa do uchwały SN z dnia 20 września 2007 r., I KZP 26/07, OSP 2008, Nr 4
- Filipek P.*, Rozproszona europejska kontrola przestrzegania prawa do rzetelnego procesu sądowego w świetle zasady wzajemnego zaufania i wyroku C-216/18 PPU, LM, EPS 2019, Nr 2
- Fingas M.*, Pozaprocessowy kontakt obrońcy ze świadkiem w procesie karnym, IN 2015
- Fingas M.*, Prekluzja dowodowa w postępowaniu odwoławczym na tle zmian modelu postępowania jurysdykcyjnego wprowadzonych przez ustawę nowelizującą z dnia 11 marca 2016 r., w: *S. Steinborm, K. Woźniewski* (red.), Proces karny w dobie przemian. Przebieg postępowania, Gdańsk 2018

- Florczak-Wątor M.*, Dopuszczalność wykorzystania w postępowaniu karnym dowodu nielegalnie pozyskanego. Glosa do wyroku s. apel. z dnia 27 kwietnia 2017 r., II AKa 213/16, LEX 2018
- Florczak-Wątor M.*, Horyzontalny wymiar praw konstytucyjnych, Kraków 2014
- Florczak-Wątor M.*, Pozytywne obowiązki państwa w zakresie ochrony praw konwencyjnych jednostki, Przegląd Naukowy Disputatio 2010, t. XI
- Florczak-Wątor M.*, Względny czy bezwzględny obowiązek stosowania niekonstytucyjnej normy prawnej w okresie odroczenia?, w: *M. Bernatt, J. Królikowski, M. Ziółkowski* (red.), Skutki wyroków Trybunału Konstytucyjnego w sferze stosowania prawa, Warszawa 2013
- Francois E.*, Zakres zastosowania Karty Praw Podstawowych, EPS 2016, Nr 8
- Frąckowiak-Adamska A.*, Granice wzajemnego zaufania w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości, EPS 2014, Nr 2
- Gaberle A.*, Dowody w sądowym procesie karnym, Warszawa 2010
- Gadecki B.*, Możliwość wykorzystania dowodu uzyskanego w wyniku kontroli operacyjnej. Glosa do uchwały SN z dnia 28 czerwca 2018 r., I KZP 4/18, OSP 2019, Nr 1
- Gajda A.*, Ochrona praw podstawowych jednostki w procesie harmonizacji prawa karnego w Unii Europejskiej, Warszawa 2011
- Gardocki L.*, Zarys prawa karnego międzynarodowego, Warszawa 1985
- Garlicki L.*, Europejski Trybunał Praw Człowieka a prawo UE refleksje nad wyrokiem ETPCz z 6.12.2012 r. w sprawie *Michaud* przeciwko Francji, EPS 2014, Nr 1
- Garlicki L.* (red.), Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, t. 1, Komentarz do artykułów 1–18, Warszawa 2011
- Garlicki L.* (red.), Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, t. 2, Komentarz do artykułów 19–59 oraz Protokołów dodatkowych, Warszawa 2011
- Garlicki L.*, Niekonstytucyjność – formy, procedury, skutki, PiP 2016, Nr 9
- Garlicki L.*, Nowe zjawiska w kontroli konstytucyjności ustaw (przyczynek do dyskusji nad legitymacją sądownictwa konstytucyjnego), Prz.Sejm. 2009, Nr 4
- Garlicki L.*, Przesłanki ograniczania konstytucyjnych praw i wolności (na tle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego), PiP 2001, Nr 10
- Garlicki L.*, Sądy a Konstytucja RP, PS 2016, Nr 7–8
- Garlicki L.*, Wartości lokalne a orzecznictwo ponadnarodowe – „kulturowy margines oceny” w orzecznictwie strasburskim?, EPS 2008, Nr 4
- Garlicki L., Zubik M.*, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, t. 1, Warszawa 2016
- Gaweł E.*, Europejski nakaz dowodowy, NKPK 2011, t. XXVII
- Gerecka-Żołyńska A.*, Internacjonalizacja współczesnego procesu karnego w Polsce, Warszawa 2009
- Gieraltowicz J.*, Rozważania nad pojęciem suwerenności, PPIA 2005, Nr LXVII
- Glaster J., Knade-Plaskacz A.*, Glosa do wyroku TK z dnia 16 listopada 2011 r., SK 45/09, Prz.Sejm. 2012, Nr 6

- Gliniecki W.*, Przyspieszanie i usprawnianie postępowania karnego a ochrona interesów pokrzywdzonego, Prok. i Pr. 2007, Nr 2
- Górka M.*, Zasada wzajemnego uznawania w prawie Unii Europejskiej, Warszawa 2014
- Górski A.*, Europeizacja procesu karnego, w: *P. Hofmański* (red.), System Prawa Karnego Procesowego, t. 1, Zagadnienia ogólne, cz. 2, Warszawa 2013
- Górski A.*, Europejskie ściganie karne. Zagadnienia ustrojowe, Warszawa 2009
- Górski A., Sakowicz A.*, Bariery prawne integracji europejskiej w sprawach karnych, Centrum Europejskie Natolin 2005
- Górski A., Sakowicz A.* (red.), Zwalczanie przestępczości w Unii Europejskiej. Współpraca sądowa i policyjna w sprawach karnych, Warszawa 2006
- Grabowska-Moroz B.*, Ochrona gromadzonych danych telekomunikacyjnych i zasady ich udostępniania na tle Konstytucji RP i prawa Unii Europejskiej – glosa do wyroku Trybunału Sprawiedliwości z 8.4.2014 r. w sprawach połączonych C-293/12 i C-594/12 Digital Rights Ireland oraz do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 30.7.2014 r. (K 23/11), EPS 2016, Nr 1
- Grajewski J., Paprzycki L.K.* (red.), Kodeks postępowania karnego, t. II, Komentarz do art. 425–673, Warszawa 2010
- Granat M.*, Godność człowieka z art. 30 Konstytucji jako wartość i norma prawna, PiP 2014, Nr 8
- Gronowska B.*, Europejski Trybunał Praw Człowieka. W poszukiwaniu efektywnej ochrony praw jednostki, Toruń 2011
- Grosse T.G.*, Kształtowanie demokracji w Polsce. Między Europeizacją a wpływem kultury politycznej, Myśl Ekonomiczna i Polityczna 2010, Nr 1
- Gruszczak A.*, Eurojust i jego miejsce w europejskiej współpracy sądowej, PiP 2003, Nr 4
- Gruszczak A.*, III filar Unii Europejskiej po Tampere: wnioski i perspektywy, SE 2000, Nr 3
- Grzegorzczak P.*, Skutki wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w krajowym porządku prawnym, PS 2006, Nr 6
- Grzegorzczak T., Tylman J.*, Polskie postępowanie karne, Warszawa 2014
- Grzelak A.*, Granica między skuteczną walką z przestępczością a prawem do prywatności i do ochrony danych osobowych – glosa do wyroku TS z 8.4.2014 r. w sprawach połączonych: C-293/12 i C-594/12 Digital Rights Ireland, EPS 2014, Nr 7
- Grzelak A.*, Unia Europejska a prawo karne, Warszawa 2002
- Grzelak A.*, Wzajemne zaufanie jako podstawa współpracy sądów państw członkowskich UE w sprawach karnych (uwagi na marginesie odesłania prejudycjalnego w sprawie C-216/18 PPU Celmer), PiP 2018, Nr 10
- Grzelak A., Królikowski M., Sakowicz A.* (red.), Europejskie prawo karne, Warszawa 2011
- Grzelak A., Ostropolski T.*, Przestrzeń Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych i współpraca policyjna, t. 11, cz. 1, Warszawa 2011

- Grzeszczak R., Skuteczność unijnych procedur ochrony praworządności w stosunku do państw członkowskich, PiP 2019, Nr 6
- Grzęda E., Niedopuszczalna „samodenuncjacja” czy legalny obowiązek informacyjny? Uwagi na marginesie wyroków Trybunału Konstytucyjnego z 12 marca 2014 r. (P 27/13) i 30 września 2015 r. (K 3/13), CzPKiNP 2016, Nr 3
- Gulczyński M., Wawrzyniak J., Suwerenne prawo narodu do sprawowania władzy zwierzchniej we współczesnych warunkach, w: *W.J. Wołpiuk* (red.), Spór o suwerenność, Warszawa 2001
- Gutowski M., Kardas P., Konstytucja z 1997 r. a model kontroli konstytucyjności prawa, Pal. 2017 r., Nr 4
- Gutowski M., Kardas P., Sądowa kontrola konstytucyjności prawa. Kilka uwag o kompetencji sądów powszechnych do bezpośredniego stosowania Konstytucji, Pal. 2016, Nr 4
- Gutowski M., Kardas P., Wykładnia i stosowanie prawa w procesie opartym na Konstytucji, Warszawa 2017
- Hauser R., Trzeciński J., Prawotwórcze znaczenie orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, Warszawa 2010
- Hermeliński W., Nita-Światłowska B., Orzekanie pod nieobecność oskarżonego a przepisy rangi ponadustawowej, Pal. 2019, Nr 9
- Hoc S., Glosa do wyroku ETPC z dnia 25 lipca 2017 r., 2156/10, Prok. i Pr. 2019, Nr 1
- Hofmański P., Europejska Konwencja Praw Człowieka i jej znaczenie dla prawa karnego, Białystok 1993
- Hofmański P. (red.), Kodeks postępowania karnego, t. 1, Komentarz do artykułów 1–296, Warszawa 2004
- Hofmański P., Przyszłość ścigania karnego w Europie, EPS 2006, Nr 12
- Hofmański P., Świadek anonimowy w procesie karnym, Kraków 1998
- Hofmański P., Szumiło-Kulczycka D., Prawo do obrony a ochrona pokrzywdzonego przestępstwem – uwagi na tle art. 185a i standardów Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w: *P. Hofmański, S. Waltoś* (red.), W kręgu prawa nieletnich. Księga pamiątkowa ku czci Profesor Marianny Korcyl-Wolskiej, Warszawa 2009
- Hofmański P., Zabłocki S., Glosa do wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 25 marca 1998 r. sygn. 45/1997/829/1035 w sprawie Belziuk przeciwko Polsce, Pal. 1998, Nr 7–8
- Indan-Pynko M., Problem wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka – wybrane zagadnienia, w: *M. Balcerzak, T. Jasudowicz, J. Kapelańska-Pregowska* (red.), Europejska Konwencja Praw Człowieka i jej system kontrolny – perspektywa systemowa i orzecznicza, Toruń 2011
- Izydorczyk J., Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego — Izba Karna z dnia 11 marca 2008 r. WZ 9/08, OSP 2009, Nr 6
- Jabłoński M., Opinia w sprawie zgodności z Konstytucją RP Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzonej w Stambule dnia 11 maja 2011 r., Prz.Sejm. 2015, Nr 4

- Jagielski J.*, Europeizacja prawa administracyjnego materialnego (na przykładzie prawa migracyjnego), w: *Z. Janku* (red.), Europeizacja polskiego prawa administracyjnego, Wrocław 2005
- Jakubik M.*, Udostępnianie akt spraw karnych „innym osobom” z art. 156 k.p.k. po reformie procesu karnego, *Studia Prawnicze i Administracyjne* 2015, vol. 12
- Jankowska-Gilberg M.*, Zakres pozytywnych obowiązków państwa na tle aktualnego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, *Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego, Europejskiego i Porównawczego* 2009, vol. VII
- Jarosz M.*, Pierwszeństwo kontroli konstytucyjności a prawo UE – uwagi na tle wyroku TS w sprawach Melki i Abdeli, *EPS* 2011, Nr 8
- Jaroszyński T.*, Glosa do wyroku TK z 16 listopada 2011 r., SK 45/09, *PiP* 2012, Nr 9
- Jasiński M.*, Bezpośrednie stosowanie konstytucji przez sądy powszechne. Glosa do wyroku SN z dnia 16 kwietnia 2004 r., I CKN 291/03, *GSP – Przegląd Orzecznictwa* 2005, Nr 4
- Jasiński W.*, Bezstronność sądu i jej gwarancje w procesie karnym, Warszawa 2009
- Jasiński W.*, Dostęp osoby oskarżonej o popełnienie czynu zagrożonego karą do adwokata na wstępnym etapie ścigania karnego – standard strasburski, *EPS* 2019, Nr 1
- Jasiński W.*, Granice ingerencji w prawo do wolności, prawo do prywatności, prawo do własności oraz prawo do nieobciążania się w postępowaniu karnym – standardy europejskie, w: *J. Skorupka* (red.), Model dopuszczalnej ingerencji w prawa i wolności jednostki w procesie karnym, Warszawa 2019
- Jasiński W.*, Gromadzenie dowodów w procesie karnym a ochrona dziennikarskich źródeł informacji w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, *EPS* 2018, Nr 8
- Jasiński W.*, Model procesu karnego a efektywność dochodzenia do prawdy: uwagi na tle projektu nowelizacji kodeksu postępowania karnego, w: *K. Kremens, J. Skorupka* (red.), Pojęcie, miejsce i znaczenie prawdy w polskim procesie karnym: materiały Wrocławskiego Seminarium Karnoprocesowego 2013, Wrocław 2013
- Jasiński W.*, Nielegalnie uzyskane dowody w procesie karnym. W poszukiwaniu optymalnego rozwiązania, Warszawa 2019
- Jasiński W.*, Postępowanie dowodowe w procesie karnym w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w: *J. Skorupka* (red.), System Prawa Karnego Procesowego, t. 8, Dowody, cz. 2, Warszawa 2019
- Jasiński W.*, Prawo do nieobciążania się a interes publiczny w sprawach karnych (w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka), *PiP* 2015, Nr 11
- Jasiński W.*, Prawo do obrony w znowelizowanym postępowaniu przygotowawczym, w: *M. Kolendowska-Matejczuk, K. Szwarz* (red.), Prawo do obrony w postępowaniu penalnym. Wybrane aspekty, Warszawa 2014
- Jasiński W.*, Problematyka art. 397 § 4 kodeksu postępowania karnego, *Prok. i Pr.* 2007, Nr 1
- Jasiński W.*, Uwagi o trybie ścigania przestępstwa zgwałcenia, *Prok. i Pr.* 2014, Nr 1

- Jasiński W., Czerniak D.*, Pouczenia osoby podejrzanej oraz podejrzanego o uprawnieniach i obowiązkach procesowych po nowelizacji Kodeksu postępowania karnego, *Acta Universitatis Wratislaviensis. Przegląd Prawa i Administracji* 2015, vol. 100, t. 2
- Jaskiernia J.*, Prawo Rady Europy a prawo krajowe – granice i wspólne obszary, w: *B. Miłkołajczyk, J. Nowakowska-Małusecka* (red.), *Prawo międzynarodowe, europejskie i krajowe – granice i wspólne obszary. Księga jubileuszowa dedykowana Prof. Genowefie Grabowskiej*, Katowice 2009
- Jaskiernia J.*, Rola prawa Rady Europy w kreowaniu ogólnoeuropejskiej przestrzeni prawnej, *PiP* 2007, Nr 8
- Jaskiernia J.*, Suwerenność narodu a koncepcja „państwa postsuwerennego”, *PiP* 2006, Nr 10
- Jezusek A.*, Glosa do postanowienia SN z dnia 15 stycznia 2020 r., I KZP 10/19, *Prok. i Pr.* 2021, Nr 1
- Jeż-Ludwichowska M.*, Krytycznie o koncepcji prekluzji dowodowej, w: *A. Przyborowska-Klimczak, A. Taracha* (red.), *Iudicium et scientia. Księga jubileuszowa Profesora Romualda Kmiecika*, Warszawa 2011
- Jeż-Ludwichowska M.*, Zasada rzetelnego procesu a postępowanie nakazowe i przyspieszone, w: *J. Skorupka* (red.), *Rzetelny Proces Karny. Księga Jubileuszowa Profesor Zofii Świdy*, Warszawa 2009
- Jodłowski J.*, Zasada prawdy materialnej w postępowaniu karnym. Analiza w perspektywie funkcji prawa karnego, Warszawa 2015
- Kaczmarek D.*, Przesłuchanie małoletniego pokrzywdzonego w świetle nowelizacji kodeksu postępowania karnego, *Prok. i Pr.* 2014, Nr 1
- Kamińska J.*, Europeizacja polskiej polityki zagranicznej, *SE* 2008, Nr 3
- Kardas P.*, Determinanty ciężaru dowodu i obowiązku dowodzenia w procesie karnym, w: *W. Jasiński, J. Skorupka* (red.), *Ciężar dowodu i obowiązek dowodzenia w procesie karnym*, Warszawa 2017
- Kardas P.*, Dowody publiczne (urzędowe) a dowody prywatne, w: *P. Wiliński* (red.), *Obrońca i pełnomocnik w procesie karnym po 1 lipca 2015 r. Przewodnik po zmianach*, Warszawa 2015
- Kardas P.*, Etyczne i proceduralne determinanty pełnienia funkcji sędziego, obrońcy i oskarżyciela w kontradyktoryjnym postępowaniu karnym, *Pal.* 2014, Nr 3–4
- Kardas P.*, Gwarancje prawa do obrony oraz dostępu do obrońcy na wstępnym etapie postępowania karnego – kilka uwag w świetle doktryny Salduz, doktryny Miranda oraz dyrektywy w sprawie dostępu do adwokata, *EPS* 2019, Nr 1
- Kardas P.*, Pozaprosesowe czynności obrońcy a tzw. dowody prywatne w świetle nowelizacji procedury karnej, *Pal.* 2014, Nr 9
- Kardas P.*, Standard rzetelnego procesu a prawo wglądu do akt sprawy w postępowaniu w przedmiocie tymczasowego aresztowania, czyli historia jednej nowelizacji, *Prok. i Pr.* 2010, Nr 1–2

- Kardas P., Wiliński P.*, Głosa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 7 grudnia 2010 r., P 11/09, Pal. 2011, Nr 3–4
- Karsznicki K.*, Główne kultury prawne na świecie, *Studia Iuridica Torunensia* 2015, t. XV
- Kierski M.*, Jednokrotne przesłuchanie pokrzywdzonego w trybie art. 185a k.p.k. – zasada czy wyjątek?, *Prok. i Pr.* 2018, Nr 11
- Klejnowska M.*, Samooskarżenie w praktyce orzeczniczej Niemiec, Austrii i Szwajcarii w latach 2000–2016, *PS* 2017, Nr 7–8
- Klejnowska M.*, Wartość dowodowa samooskarżenia w procesie karnym, w: *J. Skorupka* (red.), *System Prawa Karnego Procesowego*, t. 8, Dowody, cz. 3 i 4, Warszawa 2019
- Klepczyński A., Kładoczný P., Wiśniewska K.*, O (nie)dostępie do adwokata, Warszawa 2017
- Kłak C.P.*, „Osoba podejrzana” oraz „potencjalnie podejrzana” w polskim procesie karnym a zasada *nemo se ipsum accusare tenetur*, *IN* 2012, Nr 4
- Kmieciak Z.*, *Precedens sądowy – istota i znaczenie*, *ZNSA* 2011, Nr 5
- Kmieciak R.*, Głosa do uchwały SN z dnia 20 września 2007 r., I KZP 26/07, *Prok. i Pr.* 2007, Nr 12
- Kmieciak R.*, Kontrowersyjne unormowania w znowelizowanym kodeksie postępowania karnego, *Prok. i Pr.* 2015, Nr 1–2
- Kmieciak R.*, O prawnodowodowych poglądach i koncepcjach profesora Andrzeja Murzynowskiego, w: *H. Gajewska-Kraczkowska, M. Rogacka-Rzewnicka* (red.), *Istota i zasady procesu karnego 25 lat później. Księga poświęcona pamięci Profesora Andrzeja Murzynowskiego*, Warszawa 2019
- Kmieciak R.*, Prawo do milczenia zatrzymanej osoby podejrzanej (w świetle reguły *nemo tenetur*), *Prok. i Pr.* 2000, Nr 7–8
- Kobyliński K.*, Czy prawa człowieka są/powinny być uniwersalne?, w: *R. Koper* (red.), *Konstytucyjne podstawy ochrony praw człowieka*, Katowice 2017
- Koper R.*, Prawo do obrony osoby podejrzanej, *Prok. i Pr.* 2016, Nr 2
- Koper R.*, Przesłuchanie pokrzywdzonego w trybie art. 185c k.p.k., *PS* 2019, Nr 5
- Kornobis-Romanowska D.*, Mechanizm obowiązywania prawa wspólnotowego w prawie wewnętrznym państw członkowskich, w: *B. Mikołajczyk, J. Nowakowska-Małusecka* (red.), *Prawo międzynarodowe, europejskie i krajowe – granice i wspólne obszary. Księga jubileuszowa dedykowana Prof. Genowefie Grabowskiej*, Katowice 2009
- Kornobis-Romanowska D., Łacny J., Wróbel A.* (red.), *Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Komentarz*, t. 3, Art. 223–358, Warszawa 2012
- Kosonoga J.*, Przedstawienie i modyfikacja zarzutów a rola obrońcy, w: *P. Wiliński* (red.), *Obrońca i pełnomocnik w procesie karnym po 1 lipca 2015 r. Przewodnik po zmianach*, Warszawa 2015

- Kościelniak-Marszał M., Ograniczona jawność wewnętrzna postępowania przygotowawczego – pół kroku we właściwym kierunku, w: *P. Wiliński* (red.), *Kontradycyjność w polskim procesie karnym*, Warszawa 2013
- Kowalik-Bańczyk K., Autonomia prawa unijnego w świetle opinii 2/13, EPS 2015, Nr 12
- Kowalik-Bańczyk K., Stosowanie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka jako umowy UE, EPS 2014, Nr 1
- Kowalik-Bańczyk K., Tożsamość narodowa – dopuszczalny wyjątek od zasady prymatu, w: *S. Dudzik, N. Półtorak* (red.), *Prawo Unii Europejskiej a prawo konstytucyjne państw członkowskich*, Warszawa 2013
- Kowalik-Bańczyk K., Znaczenie (nie)przystąpienia Unii Europejskiej do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka dla ochrony praw podmiotów gospodarczych, w: *A. Bodnar, A. Płoszka* (red.), *Wpływ Europejskiej Konwencji Praw Człowieka na funkcjonowanie biznesu*, Warszawa 2016
- Kranz J., Państwo i jego suwerenność, PiP 1996, Nr 3
- Krawiec A.Z., *Zasada in dubio pro reo* w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, Prokurator 2006, Nr 4
- Król-Bogomilska M., Zwalczanie karteli w prawie antymonopolowym i karnym, Warszawa 2013
- Królikowski M., Znojek M., Europejski nakaz aresztowania a problem suwerenności, Prz.Sejm. 2006, Nr 6
- Kubicki L., „Prawo karne europejskie” (narodziny pojęcia), PiP 1971, Nr 12
- Kuczyńska H., Postępowanie dowodowe w postępowaniu przed Międzynarodowym Trybunałem Karnym, w: *J. Skorupka* (red.), *System Prawa Karnego Procesowego*, t. 8, Dowody, cz. 2, Warszawa 2019
- Kuczyńska H., Wpływ naruszenia prawa na dopuszczalność dowodu uzyskanego w toku kontroli operacyjnej. Głosa do postanowienia SN z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 2/19, OSP 2020, Nr 3
- Kuczyńska H., Wspólny obszar postępowania karnego w prawie Unii Europejskiej, Warszawa 2008
- Kuczyńska H., Zagadnienia dopuszczalności materiału dowodowego w sprawach karnych na obszarze Unii Europejskiej, Przegląd Prawa Europejskiego i Międzynarodowego 2012, Nr 1
- Kudła J., Kosmaty P., Czynności operacyjno-rozpoznawcze i ich relacje do nowego modelu procesu karnego, Prok. i Pr. 2015, Nr 12
- Kulesza C., Prawa podmiotowe osoby pokrzywdzonej przestępstwem w świetle niektórych zasad procesowych, PiP 1991, Nr 7
- Kulesza C., Rola obrońcy w gromadzeniu dowodów i wprowadzaniu ich do podstawy orzeczenia sądowego w znowelizowanym kodeksie postępowania karnego, w: *B.T. Bienkowska, H. Gajewska-Kraczkowska, M. Rogacka-Rzewnicka* (red.), *Wokół gwarancji współczesnego procesu karnego. Księga jubileuszowa profesora Piotra Kruszyńskiego*, Warszawa 2015

- Kulesza C.*, Udział obrońcy i pełnomocnika w rozprawie – obowiązek czy uprawnienie po dniu 1 lipca 2015 r., w: *P. Wiliński* (red.), *Obrońca i pełnomocnik w procesie karnym po 1 lipca 2015 r.* Przewodnik po zmianach, Warszawa 2015
- Kulak M.*, Skutek bezpośredni zasady niedyskryminacji w relacjach horyzontalnych – glosa do wyroku Trybunału Sprawiedliwości z 22.1.2019 r., C-193/17, Cresco Investigation, EPS 2019, Nr 6
- Kusak M.*, Dowody zagraniczne. Gromadzenie i dopuszczalność w polskim procesie karnym. Przewodnik z wzorami, Warszawa 2019
- Kusak M.*, Opinia prywatna, w: *J. Skorupka* (red.), *System Prawa Karnego Procesowego*, t. 8, Dowody, cz. 4, Warszawa 2019
- Kustra A.*, Sądy konstytucyjne a ochrona tożsamości narodowej i konstytucyjnej państw członkowskich UE, w: *S. Dudzik, N. Półtorak* (red.), *Prawo Unii Europejskiej a prawo konstytucyjne państw członkowskich*, Warszawa 2013
- Kwiatkowski Z.*, Prawo oskarżonego pozbawionego wolności do rzetelnego procesu przed sądem odwoławczym w: *J. Skorupka* (red.), *Rzetelny proces karny. Księga jubileuszowa Profesor Zofii Świdry*, Warszawa 2009
- Kwiecień R.*, Państwo i jego suwerenność a prawo międzynarodowe jako system prawa, w: *R. Kwiecień* (red.), *Państwo i prawo międzynarodowe jako system prawa*, Lublin 2015
- Lach A.*, Europejska pomoc prawna w sprawach karnych, Toruń 2007
- Lach A.*, Europejskie prawo karne. Zarys wykładu, Toruń 2008
- Lach A.*, Glosa do uchwały SN z dnia 20 września 2007 r., I KZP 26/07, LEX 2008
- Lach A.*, Rzetelne postępowanie dowodowe w sprawach karnych w świetle orzecznictwa strasburskiego, Warszawa 2018
- Lach A.*, Skutki nieprzestrzegania zasady informacji prawnej w sferze prawa dowodowego, *Prokurator* 2003, Nr 1
- Lach A.*, Udział oskarżonego w czynnościach procesowych w drodze videokonferencji, *Prok. i Pr.* 2009, Nr 9
- Lach A.*, Współczesne tendencje w zakresie ograniczania prawa do milczenia w procesie karnym, w: *A. Marek* (red.), *Współczesne problemy procesu karnego i jego efektywności. Księga pamiątkowa prof. A. Bulsiewiczza*, Toruń 2004
- Lach A.*, Wyroki *in absentia* a ochrona praw oskarżonego, *PiP* 2013, Nr 5
- Laskowska M., Taborowski M.*, Obowiązek wykładni przyjaznej prawu Unii Europejskiej – między otwartością na proces integracji a ochroną tożsamości konstytucyjnej, w: *S. Dudzik, N. Półtorak*, *Prawo Unii Europejskiej a prawo konstytucyjne państw członkowskich*, Warszawa 2013
- Lewandowski W.*, Pomędzy Scyllą zawieszenia wzajemnego zaufania i Charybdą fragmentaryzacji standardu ochrony prawa podstawowego – dylematy Trybunału Sprawiedliwości w wyroku C-216/18 PPU, LM, EPS 2019, Nr 2
- Leżak K.J.*, Możliwość wykorzystania przez organy procesowe w procesie karnym „dowodu” uzyskanego w sposób sprzeczny z ustawą oraz konsekwencje procesowe

- jego przeprowadzenia: uwagi na marginesie wyroku Sądu Najwyższego z 16 października 2012 r. (V KK 414/11), WSS 2013, Nr 2
- Lipiński K.*, Klauzula uadekwatniająca przesłanki niedopuszczalności dowodu w postępowaniu karnym (art. 168a k.p.k.), Prok. i Pr. 2016, Nr 11
- Liżewski B.*, Europejski regionalny system ochrony praw człowieka a systemy interamerykański i afrykański – realizacja idei uniwersalizmu czy autonomia rozwiązań systemowych, *Studia Iuridica Lublinesia* 2016, vol. XXV, Nr 3
- Lubelski M.*, w: *Z.M. Dymińska* (red.), *Konteksty prawa i praw człowieka*, Kraków 2012
- Lacny J.*, *Ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej w dziedzinie polityki spójności*, Warszawa 2010
- Lazarska A.*, *Rzetelny proces cywilny*, Warszawa 2016
- Łętowska E.*, Bariery naszego myślenia o prawie w perspektywie integracji z Europą, *PiP* 1996, Nr 4
- Łętowska E.*, Boska sztuka interpretacji, w: *A. Łopatka, B. Kunicka-Michalska, S. Kiewlicz* (red.), *Prawo, społeczeństwo, jednostka. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Leszkowi Kubickiemu*, Instytut Nauk Prawnych PAN, Fundacja Promocji Prawa Europejskiego, Warszawa 2003
- Łętowska E.*, Multicentryczność systemu prawa i jej konsekwencje, *PiP* 2005, Nr 4
- Łętowska E.*, Zapewnienie skuteczności orzeczeniom sądów międzynarodowych, *EPS* 2010, Nr 10
- Lukawska-Białogłowska A.*, Glosa do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 maja 2013 r. (sygn. akt I FSK 138/13), *ZNSA* 2014, Nr 2
- Malchańska J.*, Procesowe wykorzystanie podsłuchu w nowelizacji Kodeksu postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw z dnia 11 marca 2016 r. w świetle prawa do obrony, *Studia Iuridica Lublinesia* 2016, vol. XXV, Nr 4
- Marek A.*, *Problematyka Corpus Iuris*, *Monitor Prawniczy* 2002, Nr 3
- Masternak-Kubiak M.*, Konstytucyjnoprawne podstawy procedury przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, *PS* 2003, Nr 5
- Maśnicki J.*, Kontrola konstytucyjności instrumentów implementujących prawo pochodne Unii Europejskiej, *PiP* 2015, Nr 6
- Maśnicki J.*, Ustawa i rozporządzenie implementujące jako akty prawa unijnego, w: *T. Giaro* (red.), *Źródła prawa. Teoria i praktyka*, Warszawa 2016
- Materna G.*, Zmowy przetargowe w prawie ochrony konkurencji i prawie karnym, Warszawa 2016
- Matras J.*, Standard „równości broni” w postępowaniu w przedmiocie tymczasowego aresztowania, *Prok. i Pr.* 2009, Nr 3
- Mężykowska A.*, ETPCz o obowiązku uzasadniania odmowy zwrócenia się z pytaniem prejudycjalnym – glosa do wyroku z 8.4.2014 r. w sprawie Dhahbi przeciwko Włochom, *EPS* 2014, Nr 9
- Mężykowska A.*, Ochrona pokrzywdzonych przestępstwem w świetle Europejskiej Konwencji Praw Człowieka: kilka refleksji w odniesieniu do orzecznictwa Europejskiego

- skiego Trybunału Praw Człowieka na gruncie art. 6 Konwencji, KPPubl. 2010, Nr 10
- Miąsik D., Półtorak N., Wróbel A.* (red.), Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Komentarz, t. I (art. 1–89), Warszawa 2012
- Miąsik D., Wróbel A.*, w: *R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski* (red.), System prawa administracyjnego, t. III, Europeizacja prawa administracyjnego, Warszawa 2014
- Mierzińska-Lorencka J.*, Kodeks postępowania karnego. Komentarz do nowelizacji 2019, Warszawa 2019
- Mik C.*, Europejskie prawo wspólnotowe. Zagadnienia teorii i praktyki, t. I, Warszawa 2000
- Mik C.*, Koncepcja normatywna europejskiego prawa praw człowieka, Toruń 1994
- Mikuli P.*, Doktryna konieczności jako uzasadnienie dla rozproszonej kontroli konstytucyjności, GSP 2018, t. XL
- Mikuli P., Żurek M.*, Glosa do wyroku TK z dnia 28 listopada 2001 r., K 36/01, PS 2002, Nr 6
- Mojak R.*, Konstytucyjne podstawy integracji Polski z Unią Europejską (zarys problematyki), w: *T. Bojarski* (red.), Konstytucyjny ustrój państwa. Księga jubileuszowa Profesora Wiesława Skrzydły, Lublin 2000
- Morawski L.*, Suwerenność i prawo międzynarodowe – od prawa państw do prawa ludów, Forum Prawnicze 2011
- Mrozek J.J.*, Godność osoby ludzkiej jako źródło praw człowieka i obywatela, *Civitas et Lex* 2014, Nr 1
- Nazar-Gutowska K.*, Groźba bezprawna w polskim prawie karnym, Warszawa 2012
- Niedźwiedź M.*, Ochrona prawna w obszarze Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE – rozważania w świetle opinii Trybunału Sprawiedliwości 2/13 z 18.12.2014 r., EPS 2015, Nr 8
- Niemczyk Z.*, Nowy kształt kontroli operacyjnej po zmianach ustawy o Policji i Kodeksu postępowania karnego, *Kwartalnik KSSiP* 2017, Nr 2
- Nita B.*, Bezpośrednie stosowanie konstytucji a rola sądów w ochronie konstytucyjności prawa, *PiP* 2002, Nr 9
- Nita B.*, Glosa do uchwały SN z dnia 4 lipca 2001 r., III ZP 12/01, PS 2002, Nr 5
- Nita B.*, Konstytucyjne zakorzenienie zasady *nemo tenetur se ipsum accusare*, w: *J. Skorupka* (red.), Rzetelny proces karny. Księga jubileuszowa Profesor Zofii Świdy, Warszawa 2009
- Nita-Światłowska B., Światłowski A.*, Odczytanie w postępowaniu karnym protokołu czynności dowodowej przeprowadzonej przed obcym organem, *Europejski PS* 2013, Nr 2
- Nowak C.*, Prawo do rzetelnego procesu sądowego w świetle EKPC i orzecznictwa ETPC, w: *P. Wiliński* (red.), Rzetelny proces karny w orzecznictwie sądów polskich i międzynarodowych, Warszawa 2009
- Nowak C.*, Wpływ procesów globalizacyjnych na polskie prawo karne, Warszawa 2014
- Nowicki K.*, Wyjątki od zasady bezpośredniości w procesie karnym, *PS* 2009, Nr 2

- Nowicki M.A.*, Nowe standardy Konwencji dotyczące krajowej ochrony podstawowych praw, w: *J. Czapska, A. Gaberle, A. Światłowski, A. Zoll* (red.), *Zasady procesu karnego wobec wyzwań współczesności*. Księga ku czci prof. dr hab. Stanisława Waltosia, Warszawa 2000
- Nowicki M.A.*, Wokół Konwencji Europejskiej. Komentarz do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, Warszawa 2017
- Nowicki M.A.*, Wprowadzenie do interpretacji EKPCz, EPS 2010, Nr 1
- Ocieczek G.*, Test integralności. Badania empiryczno-porównawcze, *Prok. i Pr.* 2019, Nr 1
- Ocieczek G.*, Test integralności. Wybrane rozwiązania prawne, *Prok. i Pr.* 2018, Nr 1
- Olszewski R.*, Usuwanie istotnych braków postępowania przygotowawczego w świetle znowelizowanego art. 397 kodeksu postępowania karnego, *Prok. i Pr.* 2004, Nr 5
- Olszewski R.*, Uzupełnianie postępowania przygotowawczego na podstawie orzeczenia sądu – powrót do znanych instytucji i nowe możliwości procesowe, w: *T. Grzegorzczak, R. Olszewski* (red.), *Verba volant, scripta manent. Proces karny, prawo karne skarbowe i prawo wykroczeń po zmianach z lat 2015–2016*. Księga pamiątkowa poświęcona Profesor Monice Zbrojewskiej, Warszawa 2017
- Ostropolski T.*, Prawo karne domeną wspólnoty? Glosa do wyroku TS z dnia 23 października 2007 r., C-440/05, EPS 2008, Nr 3
- Ostropolski T.*, Zasada proporcjonalności a europejski nakaz aresztowania, EPS 2013, Nr 3
- Paluszkiewicz H.*, Pierwszoinstancyjne wyrokowanie merytoryczne poza rozprawą w polskim procesie karnym, Warszawa 2008
- Paprocka A.*, Budowanie tożsamości europejskiej w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, PiP 2014, Nr 12
- Paprocka A., Ziółkowski M.*, Opinie doradcze w świetle Protokołu Nr 16 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, EPS 2014, Nr 10
- Paprzycki L.K.*, Corpus Iuris – projekt europejskiego prawa karnego, *Pal.* 2000, Nr 4
- Paprzycki L.K.*, Corpus Iuris a polski kodeks postępowania karnego – problematyka harmonizacji, *Prok. i Pr.* 2000, Nr 3
- Pawelec J.K.*, Proces dowodzenia w postępowaniu karnym, Warszawa 2010
- Piech M.*, Postępowanie w stosunku do nieobecnych. Wybrane problemy, *Pal.* 2014, Nr 10
- Piechowiak M.*, Filozofia praw człowieka. Prawa człowieka w świetle ich międzynarodowej ochrony, Lublin 1999
- Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Uwagi o stwierdzonych nieprawidłowościach i lukach w prawie, Warszawa 2017
- Pikulski S., Romańczuk-Grącka M., Orłowska-Zielińska B.*, Tożsamość polskiego prawa karnego, Olsztyn 2011
- Piskorski J.*, Legitymizacja prawa karnego Unii Europejskiej, Poznań 2013
- Płoszka A.*, Nowa opinia doradcza Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, PiP 2013, Nr 10

- Polit-Langierowicz K.*, Legalizm czy oportunizm ścigania karnego. Dylemat współczesnej polityki karnej, *Studia Iuridica Toruniensia* 2006, t. III
- Ponikowski R.*, w: *J. Skorupka* (red.), *Jawność procesu karnego*, Warszawa 2012
- Ponikowski R.*, *Zasada in dubio pro reo w orzecznictwie (zarys problematyki)*, w: *J. Skorupka* (red.), *Rzetelny proces karny. Księga jubileuszowa Profesor Zofii Świdy*, Warszawa 2009
- Postulski J.*, Falszywe zeznania jako prawo do obrony. Glosa do uchwały SN z dnia 20 kwietnia 2007 r., I KZP 4/07, GSP – Przegląd Orzecznictwa 2008, Nr 3
- Postulski J.*, Ochrona procesowa małoletniego jako świadka w postępowaniu karnym. Glosa do wyroku SN z dnia 20 stycznia 2016 r., III KK 187/15, GSP-Przegląd Orzecznictwa 2017, Nr 1
- Półtorak N.*, Odpowiedzialność odszkodowawcza państwa za naruszenie prawa UE po 20 latach od orzeczenia w sprawie Francovich, EPS 2014, Nr 1
- Półtorak N.*, Procedura prejudycjalna – wprowadzenie i wyrok ETS z 22.10.1987 r. w sprawie 314/85 przeciwko Haurprazolamt Lubeck-Ost, EPS 2009, Nr 9
- Półtorak N.*, Zakres związania państw członkowskich Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej, EPS 2014, Nr 9
- Prusek M.*, Utajnienie zeznań świadka w procesie karnym a realizacja konstytucyjnej zasady proporcjonalności, Pal. 2017, Nr 7–8
- Przyjemski S.M.*, Przyszłość europejskiej współpracy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych – po traktacie lizbońskim, WPP 2008, Nr 2
- Raczyński R.*, Suwerenność – bezpieczeństwo – prawa człowieka, *Studia Gdańskie. Wi-zje i rzeczywistość* 2015, t. XII
- Radlińska J.*, Usunięcie istotnych braków postępowania przygotowawczego w trybie art. 397 k.p.k., Prok. i Pr. 2004, Nr 9
- Radlińska-Kosturbala J.*, O słuszności rozwiązania zawartego w art. 397 § 4 k.p.k., Prok. i Pr. 2006, Nr 7–8
- Rams M.*, Specyfika wykładni prawa karnego w kontekście brzmienia i celu prawa Unii Europejskiej, Warszawa 2016
- Riedel R.*, Europeizacja – koncepcje i agenda badawcza, w: *A. Pacześniak, R. Riedel* (red.), *Europeizacja – mechanizmy, wymiary, efekty*, Warszawa 2010
- Riedel R.*, Stanowisko szwajcarskich partii politycznych wobec integracji europejskiej – europeizacja dyskursu politycznego, SE 2015, Nr 2
- Rodziewicz P.*, Wzruszenie „domniemania konstytucyjności” aktu normatywnego przez Trybunał Konstytucyjny, Prz. Sejm. 2008, Nr 5, vol. 88
- Rogacka-Rzewnicka M.*, Oportunizm i legalizm ścigania przestępstw w świetle współczesnych przeobrażeń procesu karnego, Warszawa 2007
- Rogoziński P.*, Dopuszczalność ponownego przesłuchania małoletniego pokrzywdzonego. Glosa do postanowienia SN z dnia 4 kwietnia 2018 r., III KK 362/17, OSP 2019, Nr 3
- Rogoziński P.*, Kwestia dopuszczalności stosowania podstępu wobec uczestników procesu a względna postać zasady informacji prawnej (art. 16 § 2 k.p.k.), w: *W. Cie-*

- ślak, S. Steinborn (red.), Profesor Marian Cieślak – osoba, dzieło, kontynuacja, Warszawa 2013
- Rogoziński P., Obecność oskarżonego na rozprawie sądowej i jego prawo do prowadzenia obrony materialnej w świetle norm konstytucyjnych i konwencyjnych, GSP 1999, Nr 1
- Rogoziński P., Zasada prawdy materialnej a zmiany normatywne dotyczące prekluzji dowodowej w procesie karnym, w: H. Gajewska-Kraczkowska, M. Rogacka-Rzewnicka (red.), Istota i zasady procesu karnego 25 lat później. Księga poświęcona pamięci Profesora Andrzeja Murzynowskiego, Warszawa 2020
- Rokicka K., Włączenie *aquis Schengen* w ramy prawne UE, SE 2000, Nr 2
- Rudnicka-Kabat D., Konstytucjonalizacja Unii Europejskiej a sądownictwo konstytucyjne, Warszawa 2016
- Ruszkowski J., Ponadnarodowość w systemie politycznym Unii Europejskiej, Warszawa 2010
- Saffjan M., Dialog czy konflikt? O relacjach Europejskiego Trybunału sprawiedliwości z sądem konstytucyjnym, w: P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel (red.), Państwo prawa i prawo karne. Księga jubileuszowa Profesora Andrzeja Zolla, t. I, Warszawa 2012
- Saffjan M., Dialog czy konfrontacja?, ZNSA 2015, Nr 1
- Saffjan M., Dlaczego dialog sądowy bywa trudny? o barierach pytań prejudycjalnych, Prawo w Działaniu 2014, Nr 20
- Saffjan M., Bosek R. (red.), Konstytucja RP, t. I. Komentarz do art. 1–86, Warszawa 2016
- Sakowicz A., Glosa do uchwały SN z dnia 18 października 2001 r., I KZP 25/01, Pal. 2002, Nr 9–10
- Sakowicz A. (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2020
- Sakowicz A., Zasada *ne bis in idem* w prawie karnym w ujęciu paneuropejskim, Temida 2011
- Santera W., Bezpośrednie stosowanie Konstytucji RP przez Sąd Najwyższy, PS 2017, Nr 2
- Schünemann B., Europeizacja prawa karnego. Tendencje, problemy i alternatywy, RPEiS 2006, Nr 3,
- Siwek M., Glosa do uchwały SN z dnia 26 kwietnia 2007 r., I KZP 4/07, PS 2008, Nr 3
- Skorupka J., Dowody nielegalne w procesie karnym. Glosa do uchwały SN z dnia 28 czerwca 2018 r., I KZP 4/18, OSP 2019, Nr 1
- Skorupka J., Eliminowanie z procesu karnego dowodu zebranego w sposób sprzeczny z ustawą, PiP 2011, Nr 3
- Skorupka J., Granice ingerencji w wolnością osobistą jednostki i prawo do nieobciążania się w postępowaniu karnym, w: J. Skorupka (red.), Model dopuszczalnej ingerencji w prawa i wolności jednostki w procesie karnym, Warszawa 2019
- Skorupka J., Instrumentalizacja zasady prawdy materialnej w procesie karnym, w: K.J. Leżak, J. Skorupka (red.), Norma postępowania karnego. Sędzia wobec zmian prawa karnego procesowego, Kraków 2018

- Skorupka J., Jawność wewnętrzna postępowania sądowego, w: J. Skorupka (red.), Jawność procesu karnego, Warszawa 2012
- Skorupka J. (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2016, 2020
- Skorupka J., O sprawiedliwości procesu karnego, Warszawa 2013
- Skorupka J. (red.), Proces karny, Warszawa 2018
- Skorupka J., W kwestii dostępu tymczasowo aresztowanego do wniosku w przedmiocie tymczasowego aresztowania oraz do akt sprawy w postępowaniu przygotowawczym na marginesie orzeczeń sądów powszechnych, Pał. 2008, Nr 7–8
- Skorupka J., Wykładnia prokonstytucyjna przepisów prawa dowodowego, w: R. Olszewski, T. Grzegorzczak (red.), *Verba volant, scripta manent*. Proces karny, prawo karne skarbowe i prawo wykroczeń po zmianach z lat 2015–2016. Księga pamiątkowa poświęcona Profesor Monice Zbrojewskiej, Warszawa 2017
- Skrzydło J., Wykonanie wyroku ETPC, EPS 2010, Nr 11
- Snarski T., Znaczenie wielokulturowości dla prawa karnego, w: I. Sepiolo (red.), Interdyscyplinarność badań w naukach penalnych, Warszawa 2012
- Sowiński P.K., Uprawnienia składające się na prawo oskarżonego do obrony. Uwagi na tle czynności oskarżonego oraz organów procesowych, Rzeszów 2012
- Sozański J., Przystąpienie Unii Europejskiej do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Glosa do opinii TS z dnia 18 grudnia 2014 r., 2/13; PiP 2016, Nr 8
- Stefański R.A., Postępowanie karne – wartość dowodu z zeznań świadka anonimowego, którego nie przesłuchano na rozprawie. Glosa do postanowienia SN z dnia 9 lipca 2015 r., III KK 39/15, OSP 2016, Nr 3
- Stefański R.A., Prawo do obrony osoby podejrzanej, w: T. Grzegorzczak, J. Izydorczyk, R. Olszewski (red.), Z problematyki funkcji procesu karnego, Warszawa 2013
- Stefański R.A., Stosunek sądu do dowodów nielegalnych, w: D. Kala, I. Zgoliński (red.), Postępowanie przed sądem I instancji w znowelizowanym procesie karnym, Warszawa 2017
- Steinborn S., Dostęp obrony do akt postępowania przygotowawczego w związku z procedurą *habeas corpus* – standard strasburski i jego realizacja w polskim procesie karnym, w: A. Błachnio-Parzych, J. Jakubowska-Hara, J. Kosonoga, H. Kuczyńska (red.), Problemy wymiaru sprawiedliwości karnej. Księga jubileuszowa Profesora Jana Skupińskiego, Warszawa 2013
- Steinborn S., Koliduje norm o międzynarodowej współpracy w sprawach karnych w zakresie zabezpieczenia mienia, EPS 2007, Nr 4
- Steinborn S., Status osoby podejrzanej w procesie karnym z perspektywy Konstytucji RP (uwagi *de lege lata* i *de lege ferenda*), w: P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel (red.), Państwo prawa i prawo karne. Księga jubileuszowa Profesora Andrzeja Zolla, t. II, Warszawa 2012
- Suwaj P., Europejskie prawo administracyjne – interakcje z administracyjnym prawem krajów członkowskich UE, w: J. Niczyporuk (red.), Teoria instytucji prawa administracyjnego. Księga pamiątkowa Profesora Jerzego Stefana Langroda, Paryż 2011

- Szerer M., Górski J., *Kultura i prawo*, Warszawa 1981
- Szewczyk M.J., Zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą sprawcy lub jego najbliższemu (art. 233 § 1a k.k.), *Prok. i Pr.* 2018, Nr 9
- Szpunar M., Kilka uwag systematyzujących na temat zastosowania Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, *EPS* 2015, Nr 10
- Szumiło-Kulczycka D., Dalsze wykorzystywanie materiałów z kontroli operacyjnej (uwagi na tle art. 168b k.p.k.), *PiP* 2018, Nr 10
- Szuniewicz M., Wpływ orzecznictwa strasburskiego na standard ochrony praw człowieka w Unii Europejskiej (z uwzględnieniem zmian traktatowych z grudnia 2007 r.), *SE* 2008, Nr 1
- Szwarc A., Problematyka wielokulturowości w prawie karnym, *Multicultural Studies* 2016, Nr 2
- Szymanek J., O potrzebie euro-nowelizacji Konstytucji RP, *Studia prawnicze* 2010, Nr 1
- Śledzińska-Simon A., Grabowska-Moroz B., Uwagi na temat zgodności Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej z Konstytucją RP, *PiP* 2015, Nr 5
- Śledzińska-Simon A., Ziółkowski M., Pojęcie „tożsamość konstytucyjna” w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, w: G. Baranowska, A. Gliszczyńska-Grabis, A. Hernandez-Polczyńska, K. Sękowska-Kozłowska (red.), *O prawach człowieka. Księga jubileuszowa Profesora Romana Wieruszewskiego*, Warszawa 2017
- Świecki D., Bezpośredniość czy pośredniość w polskim procesie karnym. Analiza dogmatycznoprawna, Warszawa 2012
- Świecki D., Zakres postępowania dowodowego w instancji odwoławczej, w: S. Steinborn (red.), *Postępowanie odwoławcze w procesie karnym – u progu nowych wyzwań*, Warszawa 2016
- Taborowski M., Poziom ochrony praw podstawowych wynikający z Karty Praw Podstawowych UE jako przeszkoda dla przystąpienia Unii Europejskiej do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, *EPS* 2015, Nr 12
- Taborowski M., Znaczenie art. 53 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej dla poziomu ochrony praw podstawowych w krajowym prawie konstytucyjnym, *PiP* 2016, Nr 1
- Tęcza-Paciorek A.M., Pojęcie osoby podejrzanej i jej uprawnienia, *Prokuratura i Prawo* 2011, Nr 11
- Tęcza-Paciorek A.M., *Zasada domniemania niewinności w polskim procesie karnym*, Warszawa 2012
- Tęcza-Paciorek A.M., Wróblewski K., Dostęp podejrzanego do akt postępowania w przedmiocie tymczasowego aresztowania po nowelizacji kodeksu postępowania karnego, *Prok. i Pr.* 2016, Nr 3
- Tokarczyk R., *Kultura prawa europejskiego*, *Studia Prawnicze* 2000, Nr 1
- Tokarczyk R., Uwagi ogólne o niektórych modelach systemów prawnych, *PiP* 1986, Nr 11

- Tokarczyk R., Współczesne kultury prawne, Warszawa 2012
- Tuleja P. (red.), Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, Warszawa 2019
- Tuleja P., Wykładnia prokonstytucyjna norm karno-procesowych, w: K.J. Leżak, J. Skorupka (red.), Norma postępowania karnego. Sędzia wobec zmian prawa karnego procesowego, Kraków 2018
- Tylman J., Zasada bezpośredniości na tle zmian w polskim prawie karnym procesowym, w: J. Skorupka (red.), Rzetelny proces karny. Księga jubileuszowa Profesor Zofii Świdry, Warszawa 2009
- Urbańczyk M., Protokół dodatkowy do Konwencji o cyberprzestępczości jako przykład europeizacji prawa karnego, w: B. Guzik, N. Buchowska, P. Wiliński (red.), Prawo wobec wyzwań współczesności, t. 5, Poznań 2008
- Wach K., Europeizacja – próba systematyki i konceptualizacji, Horyzonty Polityki 2013, vol. 4, Nr 8
- Wach K., Wymiary europeizacji i jej kontekst, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie 2011, vol. 852
- Waltoś S., Model polskiego procesu karnego „*de lege ferenda*”, PiP 1981, Nr 3
- Warylewski J., Wybrane zagadnienia problemów wymiaru sprawiedliwości karnej w Polsce wobec zróżnicowania kulturowego społeczeństwa, Studia Iuridica Torunensia 2015, t. XV
- Wasilkowski A., Uczestnictwo w strukturach europejskich a suwerenność państwa, PiP 1996, Nr 4–5
- Wąsek-Wiaderek M., Bierna strona procesowa, w: C. Kulesza (red.), System Prawa Karnego Procesowego, t. 6, Strony i inni uczestnicy postępowania karnego, Warszawa 2016
- Wąsek-Wiaderek M., Dostęp do adwokata na wczesnym etapie postępowania karnego w prawie Unii Europejskiej, EPS 2019, Nr 1
- Wąsek-Wiaderek M., Dostęp do akt sprawy oskarżonego tymczasowo aresztowanego i jego obrońcy w postępowaniu przygotowawczym – standard europejski a prawo polskie, Pal. 2003, Nr 3–4
- Wąsek-Wiaderek M., Model zakazów dowodowych z perspektywy konwencyjnej oraz orzecznictwa ETPCz, w: J. Skorupka, A. Drozd (red.), Nowe spojrzenie na model zakazów dowodowych w procesie karnym, Warszawa 2015
- Wąsek-Wiaderek M., O dopuszczalności dowodowego wykorzystania wyjaśnień podejrzanego złożonych pod nieobecność obrońcy, w: A. Błachnio-Parzych, J. Jakubowska-Hara, J. Kosonoga, H. Kuczyńska (red.), Problemy wymiaru sprawiedliwości karnej. Księga jubileuszowa Profesora Jana Skupińskiego, Warszawa 2013
- Wąsek-Wiaderek M., O dostępie pokrzywdzonego do sądu w prawie europejskim, w: P. Kardas, W. Wróbel, T. Sroka (red.), Państwo prawa i prawo karne. Księga jubileuszowa Profesora Andrzeja Zolla, t. 2, Warszawa 2012
- Wąsek-Wiaderek M., O proceduralnych obowiązkach państwa na gruncie art. 2 i 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka – wykładnia czy tworzenie prawa?, w: C. Mik, K. Gałka (red.), Między wykładnią a tworzeniem prawa. Refleksje na tle

- orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i międzynarodowych trybunałów karnych, Toruń 2011
- Wąsek-Wiaderek M., O roli zawiadomień i wezwań w zapewnieniu oskarżonemu praw gwarantowanych przez art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, w: *J. Godyń, M. Hudzik, L. K. Paprzycki* (red.), *Wielka Nowelizacja Procesu Karnego* Warszawa 2014
- Wąsek-Wiaderek M., Ochrona praw oskarżonego w Karcie Praw Podstawowych UE – nowy standard czy zatwierdzenie status quo?, *EPS* 2015, Nr 10
- Wąsek-Wiaderek M., Proces karny a międzynarodowe standardy w dziedzinie praw człowieka, w: *P. Hofmański* (red.), *System Prawa Karnego Procesowego*, t. 1, Zagadnienia ogólne, cz. 2, Warszawa 2013
- Wąsek-Wiaderek M., Rzetelność postępowania odwoławczego w polskiej procedurze karnej w świetle orzecznictwa Trybunału Europejskiego, *Prok. i Pr.* 1998, Nr 11–12
- Wąsek-Wiaderek M., Samodzielność jurysdykcyjna sądu karnego wobec kompetencji Trybunału Konstytucyjnego i trybunałów europejskich, Lublin 2012
- Wąsek-Wiaderek M., Unijne i krajowe prawo karne po traktacie lizbońskim – zarys problematyki, *Pal.* 2011, Nr 1–2
- Wąsek-Wiaderek M., Zasada równości stron w procesie karnym w perspektywie prawnoporównawczej, Kraków 2003
- Wąsek-Wiaderek M., Steinborn S., Moment uzyskania statusu strony postępowania karnego z perspektywy konstytucyjnej i międzynarodowej, w: *B. T. Bieńkowska, H. Gajewska-Kraczkowska, M. Rogacka-Rzewnicka* (red.), *Wokół gwarancji współczesnego procesu karnego. Księga jubileuszowa profesora Piotra Kruszyńskiego*, Warszawa 2015
- Wąsiewski G., Aktualny stan francuskiej doktryny suwerenności na tle integracji europejskiej, *PiP* 2008, Nr 5
- Weigend E., Europeizacja prawa karnego w świetle Konstytucji Europejskiej, *Państwo i Prawo* 2006, Nr 5
- Weyemberg A., Wzajemne uznawanie orzeczeń w sprawach karnych – bilans, w: *A. Frąckowiak- Adamska, R. Grzeszczak* (red.), *Europejska przestrzeń sądowa*, Wrocław 2010
- Wiak K., „europeizacji” prawa karnego, *Науковий Вісник. Серія Юридична* 2010, Nr 2
- Wieruszewski R., Rola i znaczenie Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej dla ochrony praw człowieka, *Prz.Sejm.* 2008, Nr 2
- Wilbrandt-Gotowicz M., Zintegrowane z prawem Unii Europejskiej postępowanie administracyjne, Warszawa 2017
- Wiliński P., Konstytucyjny standard legalności dowodu, w: *S. Steinbron, K. Woźniewski* (red.), *Proces karny w dobie przemian*, Zagadnienia ogólne, Gdańsk 2018
- Wiliński P. (red.), *Kontradyktoryjność w polskim procesie karnym*, Warszawa 2013

- Wiliński P., Niezależność sądu – standard konstytucyjny i konwencyjny, KPPubl. 2010, Nr 1–2
- Wiliński P. (red.), obrońca i pełnomocnik w procesie karnym po 1 lipca 2015 r. Przewodnik po zmianach, Warszawa 2015
- Wiliński P., Odmowa dostępu do akt sprawy w postępowaniu przygotowawczym, Prok. i Pr. 2006, Nr 11
- Wiliński P., Proces karny w świetle Konstytucji, Warszawa 2010
- Wiliński P. (red.), Rzetelny proces karny w orzecznictwie sądów polskich i międzynarodowych, Warszawa 2009
- Wilkowska-Plóciennik A., Przesłuchanie pokrzywdzonego dziecka w trybie art. 185a k.p.k., Prok. i Pr. 2010, Nr 6
- Wiśniewski A., Filozofia i teoria praw człowieka – wybrane zagadnienia, GSP 2007, t. XVIII
- Wiśniewski A., Interpretacja autonomiczna w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, GSP 2005, Nr 13
- Wiśniewski A., Koncepcja marginesu oceny w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, Gdańsk, 2008
- Wiśniewski A., Uwagi o znaczeniu zasady efektywności w orzecznictwie strasburskim, GSP 2012, t. XXVII
- Wiśniewski A., Wykładnia ewolucyjna Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 1950 r., GSP 2005, t. XIV
- Wiśniewski A., Znaczenie zasady konsensusu w kształtowaniu europejskich standardów praw człowieka, GSP 2011, t. XXV
- Wojtyczek K., Trybunał Konstytucyjny w europejskim systemie konstytucyjnym, Prz.Sejm. 2009, Nr 4
- Woźniewski K., Zasada praworządności w procesie karnym, GSP 2010, Nr 2
- Wójtowicz K., Istota i źródła prawa wspólnotowego; konsekwencje dla prawa krajowego, w: M. Kruk (red.), Prawo międzynarodowe i wspólnotowe w wewnętrznym porządku prawnym, Warszawa 1997
- Wójtowicz K., Zachowanie tożsamości konstytucyjnej państwa polskiego w ramach UE – uwagi na tle wyroku TK z 24.11.2010 r. (K 32/09), EPS 2011
- Wróbel A., Dekalog akcesyjny, czyli dziesięć argumentów Trybunału Sprawiedliwości przeciwko przystąpieniu Unii Europejskiej do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, EPS 2015, Nr 12
- Wróbel A., Europeizacja prawa administracyjnego – pojęcie i konteksty, w: R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski (red.), System Prawa Administracyjnego, t. 3, Europeizacja prawa administracyjnego, Warszawa 2014
- Wróbel A. (red.), Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Komentarz, Warszawa 2013
- Wróbel A. (red.), Stosowanie prawa Unii Europejskiej przez sądy, Warszawa 2010
- Wróbel A., Zgodna z dyrektywami WE/UE sądowa wykładnia prawa państw członkowskich WE/UE. Zarys problemu, w: L. Gardocki, J. Godyń, M. Hudzik, L.K. Pa-

- przycki (red.), Orzecznictwo sądowe w sprawach karnych. Aspekty europejskie i unijne, Warszawa 2008
- Wyrozumska A., Formy zapewnienia skuteczności prawa międzynarodowemu w porządku krajowym, w: M. Kruk (red.), Prawo międzynarodowe i wspólnotowe w wewnętrznym porządku prawnym, Warszawa 1997
- Wytrykowski K., w: D. Drajewicz (red.), Kodeks postępowania karnego, t. 1, Komentarz do art. 1–424, Warszawa 2020
- Zabłocki S., Stefański R.A. (red.), Kodeks postępowania karnego, t. 1, Komentarz do art. 1–166, Warszawa 2017
- Zagrodnik J., Kodeks postępowania karnego. Komentarz praktyczny do nowelizacji 2019, Warszawa 2019
- Zagrodnik J., Metodyka pracy obrońcy i pełnomocnika w sprawach karnych i karnych skarbowych, Warszawa 2019
- Zagrodnik J., Model interakcji postępowania przygotowawczego oraz postępowania głównego w procesie karnym, Warszawa 2013
- Zagrodnik J., Model postępowania dowodowego na rozprawie głównej w świetle najnowszych propozycji nowelizacji k.p.k., w: J. Kasiński, A. Małolepszy, P. Misztal, R. Olszewski, K. Rydz-Sybilak, D. Świecki (red.), Artes serviunt vitae, sapientia imperat. Księga jubileuszowa Profesora Tomasza Grzegorzczyka z okazji 70. urodzin. Proces karny sensu largo – rzeczywistość i wyzwania, Warszawa 2019
- Zajadło J., Dylematy humanitarnej interwencji, Gdańsk 2005
- Zajadło J., Godność i prawa człowieka (ideowe i normatywne źródła przepisu art. 30 Konstytucji), GSP 1998, Nr 2
- Zajadło J., Godność jednostki w aktach międzynarodowej ochrony praw człowieka, RPEiS 1989, Nr 2
- Zajadło J., Konstytucjonalizacja prawa międzynarodowego, PiP 2011, Nr 3
- Zajadło J., Legalność i legitymizacja humanitarnej interwencji, PiP 2004
- Zajadło J., Prawa człowieka: wczoraj – dziś – jutro, GSP 2005, Nr 1
- Zajadło J., Standardy praw człowieka – uniwersalne czy relatywne?, GSP 2014, Nr 2
- Zajadło J., Uniwersalizm praw człowieka w konstytucji – bezpieczne i niebezpieczne relatywizacje, Prz.Sejm. 2007, Nr 4
- Zielińska E., Europeizacja i harmonizacja prawa karnego w ramach Unii Europejskiej, w: T. Bojarski (red.), System Prawa Karnego, t. 2, Źródła prawa karnego, Warszawa 2011
- Zielińska E., Wnioskowy tryb ścigania w przypadku przestępstwa zgwałcenia: ochrona ofiar czy przyzwolenie na bezkarność sprawców i beczynność systemu wymiaru sprawiedliwości w: K. Krajewski (red.), Nauki penalne wobec problemów współczesnej przestępczości. Księga jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Andrzeja Gaberle, Warszawa 2007
- Zubik M., Konstytucyjne aspekty prawa wyboru obrony i obrońcy w sprawach karnych w perspektywie orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, EPS 2019, Nr 1
- Zubik M., O „grzechach społecznych” przeciwko ustawie zasadniczej, PiP 2018, Nr 1

Żak M., Prawo do obrony przed sądem drugiej instancji w procesie karnym. Wybrane zagadnienia, w: K. Krajewski, B. Stańdo-Kawecka (red.), Problemy penologii i praw człowieka na początku XXI stulecia. Księga poświęcona pamięci Profesora Zbigniewa Hołdy, Warszawa 2011

Żbikowska M., Czy żądanie oskarżonego złożone w trybie art. 185a k.p.k. należy rozpatrywać jak zwykły wniosek dowodowy?, Pal. 2016, Nr 4

Literatura zagraniczna

Allegrezza S., Critical Remarks on the Green Paper on Obtaining Evidence in Criminal Matters from one Member State to another and Securing its Admissibility, *Zeitschrift für Internationale Strafrechtsdogmatik* 2010

Anagnostaras A., Mutual confidence is not blind trust! Fundamental rights protection and the execution of the European arrest warrant: Aranyosi and Caldaru, *CMLR* 2016, Nr 56

Antpöhler C., Dickschen J., Hentrei S., Kottmann M., Smrkolj M., von Bogdandy A., Reverse Solange – Protecting the essence of fundamental rights against EU Member States, *CMLR* 2012, Nr 2

Arai-Takahashi Y., The Margin of Appreciation Doctrine and the Principle of Proportionality in the Jurisprudence of the ECHR, *Intersertia* 2001

Arnardóttir O.M., Res Interpretata, Erga Omnes Effect and the Role of the Margin of Appreciation in Giving Domestic Effect to the Judgments of the European Court of Human Rights, *European Journal of International Law* 2017, vol. 28, Nr 3

Bachmaier L., Towards the Transposition of Directive 2014/41 Regarding the European Investigation Order in Criminal Matters, *Eurocrim* 2015, Nr 2

Balsamo B., The Content of Fundamental Rights, w: R. Kostoris (red.), *Handbook of European Criminal Procedure*, Springer 2018

Bassiouni M., International Recognition of Victims' Rights, *Human Rights Law Review* 2006, vol. 6, Nr 2

Besselink L.F.M., National and constitutional identity before and after Lisbon, *Utrecht Law Review* 2010, vol. 6, Nr 3

Blankenburg A., Tromp N., Kana A., Notten M., Maracz L., Geerts H., Legal culture in five central European countries, *Haga* 2000

Bodnar A., Res interpretata: Legal Effect of the European Court of Human Rights' Judgments for other States Than Those Which Were Party to the Proceedings, w: Y. Haeck, E. Brems (red.), *Human Rights and Civil Liberties in the 21st Century. Ius Gentium: Comparative Perspectives on Law and Justice*, Springer 2013

Bohacik B., Report on the Standing and Rights of Victims in Criminal Proceedings, *Strasbourg* 2010

Börzel T., Risse T., Conceptualizing the Domestic Impact of Europe, w: K. Featherstone, C. Radaelli (red.), *The Politics of Europeanisation*, Oxford 2003

- Bradley C.M.*, The convergence of the continental and the common law model of criminal procedure, *Criminal Law Forum* 1996, vol. 7, Nr 2
- Brants C.*, Legal culture and legal transplants, *Electronic Journal of Comparative Law* 2010, vol. 14.3
- Brants C.*, What Limits to Harmonising Justice?, w: *R. Colson, S. Field* (red.), *EU Criminal Justice and the Challenges of Diversity. Legal Cultures in the Area of Freedom, Security and Justice*, Cambridge 2016
- Brants C., Fiels S.*, Truth-finding, procedural traditions and cultural trust in the Netherlands and England and Wales: when strengths become weaknesses, *International Journal of Evidence and Proof* 2016, vol. 20, Nr 4
- Buhari Gulmez D.*, Introduction: Locating the Missing Link: From European to Global and Back Again, w: *D. Buhari Gulmez*, *Europeization in a Global Context*, Springer 2017
- Candito G.L.*, The Influence of the Directive 2012/13/EU on the Italian System of Protection of the Right to Information in Criminal Procedures, w: *S. Ruggeri* (red.), *Human Rights in European Criminal Law*, Springer 2015
- Cope S., Starie P.*, The Europeanization of Law and Order. Editorial Instruction, *International Journal of the Sociology of Law* 1996, Nr 24
- Corstens G., Pradel J.*, *European Criminal Law*, Oxford 2002
- Costello A.*, The Bosphorus Ruling of the European Court of Human Rights: Fundamental Rights and Blurred Boundaries in Europe, *Human Rights Law Review* 2006, vol. 6, Nr 1
- Cras S., Erbežnik A.*, The Directive on the Presumption of Innocence and the Right to Be Present at Trial Genesis and description of the new EU-Measure, *EuroCrim* 2016, Nr 1
- Damaska M.*, The Uncertain Fate of Evidentiary Transplants: Anglo-American and Continental Experiments, *Faculty Scholarship* 1997, vol. 45, series. 1576
- Donnelly J.*, The Relative University of Human Rights, *Human Rights Quarterly* 2007, vol. 29, Nr 2
- Dothan S.*, Judicial Tactics in the European Court of Human Rights, *Public Law and Legal Theory Working Papers* 2011, vol. 12, Nr 1
- Duff R.A.*, Fairness in Criminal Proceedings: Concluding Thoughts and Further Questions, w: *J.D. Jackson, S.J. Summers* (red.), *Obstacles to Fairness in Criminal Proceedings: Individual Rights and Institutional Forms*, Oxford 2018
- Dyson K.*, Introduction: EMU as Integration, Europeanization and Convergence, w: *K. Dyson* (red.), *European studies and the Euro. Europeanization, Variation and Convergence*, Oxford–New York 2002
- Dzehtsiarou K.*, Comparative Law in the Reasoning of the European Court of Human Rights, *University College Dublin Law Review* 2010, vol. 10
- Encyclopaedia of Public International Law*, vol. 8, *Human Rights and Individual in International Law. International Economic Relations*, Amsterdam–New York–Oxford 1985

- Ferreira C.*, The Europeanization of Law, w: *J.C. Oliveira, P. Cardinal* (red.), One Country, Two Systems, Three Legal Orders – Perspectives of Evolution, Springer 2009
- Flander B., Recman A.B.*, Lost in Transition: Criminal Justice Reforms and the Crises of Legitimacy in Central and Eastern Europe, w: *G. Meško, J. Tankebe* (red.), Trust and Legitimacy in Criminal Justice. European Perspectives, Springer 2015
- Flockhart T.*, Europeanization or EU-ization? The Transfer of European Norms across Time and Space, *Journal of Common Market Studies* 2010, vol. 48, Nr 4
- Geer S.*, The Margin of Appreciation and Discretion under the European Convention of Human Rights, Council of Europe 2000
- Gelner E., Smith A.D.*, The Nation: Real or Imagined?, *Nations and Nationalism* 1996, vol. 2, Nr 3
- Glaser S., Motz A., Zimmermann F.*, Mutual Recognition and its Implications for the Gathering of Evidence in Criminal Proceedings: A Critical Analysis of the Initiative for a European Investigation Order, THEMIS, Barcelona 2010
- Granger M.P., Irion K.*, The Court of Justice and the Data Retention Directive in Digital Rights – Telling Off the EU Legislator and Teaching a Lesson in Privacy and Data Protection, *European Law Review* 2014, vol. 39, Nr 4
- Graziano P., Vink M.P.*, Europeanization. New Research Agendas, Hampshire 2008
- Greer S.*, Should Police Threats to Torture Suspects Always be Severely Punished? Reflections on the Gäfgen Case, *Human Rights Law Review* 2011, Nr 11
- Hasselbacher L.*, State Obligations Regarding Domestic Violence: The European Court of Human Rights, Due Diligence and International Legal Minimums of Protection, *Northwestern Journal of International Human Rights*, 2010, vol. 8, Nr 2
- Henkin J.*, The Age of Rights, New York 1990
- Jackson J.D.*, The Effect of Human Rights on Criminal Evidentiary Processes: Towards Convergence, Divergence or Realignment, *The Modern Law Review* 2005, Nr 68
- Jackson J.D., Summers S.J.*, The Internationalization of Criminal Evidence. Beyond the Common Law and Civil Law Traditions, Cambridge 2012
- Janis M.W.*, Individuals as a subject of international law, *Cornell International Law Journal* 1984, vol. 17, Nr 1
- Jensen M.D., Kristensen P.M.*, The elephant in the room: mapping the latent communication pattern in European Union studies, *Journal of European Public Policy* 2013, vol. 20, Nr 1
- Kahn A.*, Russian compliance with Articles Five and Six of the European Convention of Human Rights as a barometer of legal reform and human rights in Russia, *University of Michigan Journal of Law Reform* 2002, Nr 35
- Klimek L.*, Free movements of evidence in criminal matters in The UE, *The Lawyer Quarterly* 2012, Nr 4
- Klip A.*, *European Criminal Law*, Cambridge–Antwerp–Portland 2016
- Klip A.*, *European Criminal Law. An integrative approach*, Cambridge–Antwerp–Portland 2012

- Knill C., Lehmkuhl D.*, How Europe matters. Different mechanisms of Europeanization, European Integration online Papers 1999, Nr 7, vol. 3
- Kombe J.F.*, Positive obligations under the European Convention on Human Rights. A guide to the implementation of the European Convention on Human Rights, Council of Europe 2007
- Kosta E.*, The Way to Luxembourg: National Court Decisions on the Compatibility of the Data Retention Directive with the Rights to Privacy and Data Protection, Scripted 2013, vol. 10, Nr 3
- Kostoris R.* (red.), Handbook of European Criminal Procedure, Springer 2018
- Kowalik-Bańczyk K.*, A la Recherche d'une Coherence Perdue – Possible Arguments for the Non-Application of EU LAW in Member States, Polish Yearbook of International Law 2013, vol. 33
- Kuhnert K.*, Bosphorus – Double standards in European human rights protection?, Utrecht Law Review 2006, vol. 2., Nr 2
- Kusak M.*, Mutual admissibility of evidence in criminal matters in the EU: a study of telephone tapping and house search, Antwerpen–Apeldoorn–Portland 2016
- Kwiecień R.*, Does the State Still Matter? Sovereignty, Legitimacy and International Law, PYIL 2012, Nr XXXII
- Lach A.*, Transnational Gathering of Evidence in Criminal Cases in the EU de lege lata and de lege ferenda, Eurocrim 2009, Nr 3
- Lamberigts S.*, The Directive on the Presumption of Innocence, EuroCrim 2016, Nr 1
- Lambrecht S.*, The sting is in the tail: CJEU Opinion 2/13 objects to draft agreement on accession of the EU to the European Convention on Human Rights, European Human Rights Law Review 2015, Nr 2
- Lavrysen L.*, Protection by the Law: The Positive Obligation to Develop a Legal Framework to Adequately Protect ECHR Rights, w: *Y. Haeck, E. Brems* (red.), Human Rights and Civil Liberties in the 21st Century, Springer 2014
- Lenaerts K.*, La vie après l'avis: Exploring the principle of mutual (yet not blind) trust, CMLR 2017, Nr 3
- Letsas G.*, The Truth in Autonomous Concepts: How To Interpret the ECHR, European Journal of International Law 2004, vol. 15, Nr 2
- Littoz-Monnet A.*, Cultural networks as vectors of European integration, w: *R. McMahon* (red.), Post- identity? Culture and European integration, Rutledge 2013
- Lock T.*, Beyond Bosphorus: The European Court of Human Rights' Case Law on the Responsibility of Member States of International Organisations under the European Convention on Human Rights, Human Rights Law Review 2010, vol. 10, Nr 3
- Londono P.*, Developing Human Rights Principles in Cases of Gender-Based Violence: *Opuz v. Turkey* in European Court of Human Rights, Human Rights Law Review 2009, vol. 9, Nr 4
- Ma Y.*, A Comparative View of the Law of Interrogation, International Criminal Justice Review 2007, vol. 17, Nr 1

- MacCormick N.*, Beyond the Sovereign State, *Modern Law Review* 1993, Nr 1
- Mahoney P.*, Judicial activism and judicial self-restraint in the European Court of Human Rights: to sides od the same coin, *Human Rights Law Journal* 1990, t. 11
- McMahon R.C.* (red.), *Post-identity? Culture and European Integration*, Routledge 2013
- Mitsilegas V.*, *EU Criminal Law after Lisbon. Rights, Trust and the Transformation of Justice in Europe*, Oxford–Portland–Oregon 2016
- Mitsilegas V.*, *The European Union and The Rights of Individuals in Criminal Proceedings*, w: *D.K. Brown, J. Iontcheva-Turner, B. Weisser* (red.), *The Oxford Handbook of Criminal Process*, Oxford 2019
- Moumoutzis K.*, Still Fashionable Yet Useless? Addressing Problems with Research on the Europeanization of Foreign Policy, *Journal of Common Market Studies* 2011, vol. 49, Nr 3
- Mowbray A.*, The Creativity of the European Court of Human Rights, *Human Rights Law Review* 2010, vol. 5, Nr 1
- Mowbray A.*, *The Development of Positive Obligations under the European Convention on Human Rights*, Oxford–Portland 2004
- Mowbray A.*, *The Development of Positive Obligations under the European Convention on Human Rights by the European Court of Human Rights*, Bloomsbery 2005
- Nagent C., Turner T.*, Introduction: Universal Human Rights versus Cultural Relativity, *Journal of Anthropological Research* 1997, vol. 53, Nr 3
- Nelken D.*, *Using Legal Culture: Purposes and Problems*, w: *D. Nelken* (red.), *Using Legal Culture*, Londyn 2012
- Nelken D.*, Using The Concept of Legal Culture, *Australian Journal of Legal Philosophy* 2004, Nr 29
- Novokmet A.*, The Right of a Victim to a Review of a Decision not to Prosecute as Set out in Article 11 of Directive 2012/29/EU and an Assessment of its Transposition in Germany, Italy, France and Croatia, *Utrecht Law Review* 2016, Nr 12, vol. 1
- Oberg J.*, Legal Diversity, Subsidiarity and Harmonization of EU Regulatory Criminal Law, w: *R. Colson, S. Field*, *EU Criminal Justice and the Challenges of Diversity. Legal Cultures in the Area of Freedom, Security and Justice*, Cambridge 2016
- Ochoa J.C.*, *The Rights of Victims in Criminal Justice Proceedings for Serious Human Rights Violation*, Leiden–Boston 2013
- Olsen J.P.*, The Many Faces of Europeanization, *Journal of Common Market Studies* 2002, vol. 40, Nr 5
- Pawlik R.*, Ius puniedi and Its Sources in the Era of the European Integration – Selected Issues on the Example of Poland, *Societas et Iurisprudencia* 2016, vol. 4, Nr 2
- Peers S.*, Limited responsibility of European Union member states for actions within the scope of Community law. Judgment of 30 June 2005, *Bosphorus Airways v. Ireland*, Application No. 45036/98, *European Constitutional Law Review* 2006, Nr 2
- Peers S.*, Mutual recognition and criminal law in the European Union: has the Council got it wrong?, *CMLR* 2004, vol. 41

- Pilakos A., Anagnostaras G.*, Who is the Ultimate Arbiter? The Battle over Judicial Supremacy in EU Law, *European Law Review* 2011, Nr 36
- Prete L., Smulders B.*, The coming of age of infringement proceedings, *CMLR* 2010, Nr 1
- Radaelli C.*, The Europeanization of Public Policy, w: *K. Featherstone, C.M. Radaelli* (red.), *The Politics of Europeanization*, Oxford 2003
- Reestman J.H.*, The Franco-German Constitutional Divide. Reflection on National and Constitutional Identity, *European Constitutional Law Review* 2009, Nr 5
- Rijken A.*, Re-balancing security and justice: protection of fundamental rights in police and judicial cooperation in criminal matters, *CMLR* 2010, vol. 47
- Roberts P.*, Does Article 6 of the European Convention on Human Rights Require Reasoned Verdicts in Criminal Trial?, *Human Rights Law Review* 2011, Nr 2
- Ruggeri S.*, *Audi Alteram Partem* in Criminal Proceedings. Towards a Participatory Understanding of Criminal Justice in Europe and Latin America, Springer 2017
- Ruggeri S.*, Inaudito reo Proceedings, Defence Rights, and Harmonisation Goals in the EU Responses of the European Courts and New Perspectives of EU Law, *ERA Forum* 2016, Nr 1
- Ruggeri S.*, Procedimento penale, diritto di difesa e garanzie partecipative nel diritto dell'Unione Europea, *Diritto Penale Contemporaneo* 2015, Nr 3
- Ryan A.*, *Towards a System of European Criminal Justice. The problem of admissibility of evidence*, London–New York 2014
- Rzodkiewicz M.*, National Identity as a General Principle of EU Law and its Impact on the Obligation to Recover State Aid, *YARS* 2016, Nr 13
- Sarrion-Esteve J.*, Constitutional limits to European integration in the New Member States after the biggest enlargement, *Poznań University od Economics Review* 2014, vol. 14, Nr 3
- Schrijver N.*, The Changing Nature of State Sovereignty, *British Yearbook of International Law* 2000, vol. 70, Nr 1
- Selier E., Weyembergh A.*, Criminal procedural laws across the European Union – a comparative analysis of selected main differences and the impact they have over the development of EU legislation, Bruksela 2018
- Shany Y.*, Toward a General Margin of Appreciation Doctrine in International Law?, *European Journal of International Law* 2006, vol. 15, Nr 5
- Shelton D.*, The Boundaries of Human Rights Jurisdiction in Europe, *Duke Journal of Comparative and International Law*, 2003, vol. 13, Nr 1
- Shen J.*, National Sovereignty and Human Rights in a Positive Law Context, *Brooklyn Journal of International Law* 2000, vol. 26, Nr 2
- Simonato M.*, Confiscation and fundamental rights across criminal and non-criminal domains, *ERA Forum* 2017, vol. 18, Nr 3
- Śledzińska-Simon A.*, Constitutional Identity in 3D: a model of individual, relational and collective self and its application in Poland, *International Journal of Constitutional Law* 2015, vol. 13, Nr 1

- Śledzińska-Simon A., Zieliński M.*, Constitutional Identity of Poland: Is the Emperor Putting On the Old Clothes of Sovereignty?, papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm
- Thommen M., Samadi M.*, The Bigger the Crime, the Smaller the Chance of a Fair Trial, European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice 2016, vol. 24
- van Dijk P., van Hoof G.J.H.*, Theory and Practice of the European Convention of Human Rights, Haga 1998
- van Gerven A.*, Professional Secrecy in Europe, w: *J.P Buyle, D. van Gerven* (red.), Professional Secrecy of Lawyers in Europe, Cambridge 2013
- van Hoecke M., Warrington M.*, Legal Culture, Legal Paradigms and Legal Doctrine: Towards a new model for Comparative Law, International & Comparative Law Quarterly 1998, vol. 47, Nr 3
- Vermeulen G., de Bondt V., Ryckman C.* (red.), Rethinking international cooperation in criminal matters, Antwerpen–Apeldoorn–Portland 2012
- Vermeulen G., de Bondt V., van Damme Y.*, EU cross-border gathering and use of evidence in criminal matters, Antwerpen–Apeldoorn–Portland 2010
- Villamarín López M.L.*, The presumption of innocence in Directive 2016/343/EU of 9 March 2016, ERA Forum 2017, vol. 18, Nr 3
- Vink M.*, What is Europeanization? And other question on a new research agenda, European Political Science 2003, vol. 3, Nr 1
- Voigt C.*, The Role of General Principles in International Law and their Relationship to Treaty Law, Nordic Journal of Law and Justice 2008, vol. 77, Nr 1–2
- Walker N.*, Sovereignty and Differentiated Integration in the European Union, European Law Journal 1998, vol. 4, Nr 4
- Wallace H.*, Europeanization and Globalization: Complementary or Contradictory Trends?, New Political Economy 2000, vol. 5, Nr 3
- Wąsek-Wiaderek M.*, The principle of equality of arms in criminal procedure under article 6 of the European Convention on Human Rights and its functions in criminal justice of selected European countries a Comparative View (Leuven Law), Leuven 2000
- Wong A.*, Overview of Swedish Criminal Procedure, w: *K. Ligeti* (red.), Toward a Prosecutor for the European Union Volume 1, Oregon 2013
- Zappala S.*, The Rights of Victims v. the Rights of Accused, Journal of International Criminal Justice 2010, vol. 8
- Zartner A.*, The Culture of Law: Understanding the influence of Legal Tradition on Transitional Justice in Post-Conflict Societies, Indiana International & Comparative Law Review 2015, vol. 25, Nr 1

Źródła internetowe

- Buric Z.*, Transnational criminal proceedings and the position of the defence, https://www.pravo.unizg.hr/_download/repository/Buric.pdf

- Criminal Procedure Code of Russian Federation z 18 grudnia 2001 r. Nr 174-FZ, <http://legislationline.org/documents/section/criminal-codes/country/7>
- Criminal Procedure Code of Latvia, <https://www.legislationline.org/documents/section/criminal-codes/country/19/Latvia/show>
- Czepek J., Nowy etap rozwoju procedury pilotażowej, <https://strasbourgcaselaw.wordpress.com/2017/10/14/nowy-etap-rozwoju-procedury-pilotazowej/>
- Guide on Article 18 of the European Convention on Human Rights. Limitation on use of restrictions on rights, https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_18_ENG.pdf
- Guide on Article 8 of the European Convention on Human Rights. Right to respect for private life, home and correspondence, Council of Europe 2018, https://www.echr.coe.int/documents/guide_art_8_eng.pdf
- Informacja o prawach ofiar na Cyprze, https://e-justice.europa.eu/content_rights_of_victims_of_crime_in_criminal_proceedings-171-CY-maximizeMS-en.do?clang=en&idSubpage=5&member=1
- Informacja o prawach ofiar w Finlandii, https://e-justice.europa.eu/content_rights_of_victims_of_crime_in_criminal_proceedings-171-FI-maximizeMS-pl.do?clang=en&idSubpage=1&member=1#n03
- Informacja o prawach ofiar na Malcie, https://e-justice.europa.eu/content_rights_of_victims_of_crime_in_criminal_proceedings-171-MT-maximizeMS-en.do?clang=en&idSubpage=7&member=1
- Informacja o prawach ofiar we Włoszech, https://e-justice.europa.eu/content_rights_of_victims_of_crime_in_criminal_proceedings-171-IT-maximizeMS-pl.do?clang=pl&idSubpage=1&member=1
- Jones C., Hayes B., The EU Data Retention Directive: a case study in the legitimacy and effectiveness of EU counter-terrorism policy, <https://www.statewatch.org/media/documents/news/2013/dec/secile-data-retention-directive-in-europe-a-case-study.pdf>
- Lista ustaw nowelizujących KPK, <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19970890555>
- Lista państw, które ratyfikowały Protokół Nr 16 do EKPC, https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/214/signatures?p_auth=ztiFxCUo
- McBride J., The Case law of the European Court of Human Rights on evidentiary standards in criminal proceedings, <https://rm.coe.int/council-of-europe-georgia-european-court-of-human-rights-case-study-ev/16807823c3>
- Memorandum wyjaśniające do Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet, <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800d383a>
- Memorandum wyjaśniające do propozycji dyrektywy o Europejskim Nakazie Dochodzeniowym, <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%209288%202010%20ADD%201>

- Norway: Supreme Court Overrules Detention Order Issued Following Remote Proceedings, <https://www.loc.gov/item/global-legal-monitor/2020-05-14/norway-supreme-court-overrules-detention-order-issued-following-remote-proceedings/>
- Omówienie wyroku ETPC w sprawie *Ćwik v. Polska*, <https://strasbourgobservers.com/2020/11/27/inadmissibility-of-evidence-obtained-by-private-persons-through-the-use-of-torture-or-inhuman-or-degrading-treatment-the-case-of-cwik-v-poland/>
- Opinia NRA dotycząca rządowego projektu o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw (Druk sejmowy VIII kadencji Nr 276), http://www.adwokatura.pl/admin/wgrane_pliki/file-opiniazatrutyowoc-14800.pdf
- Opinia prof. dr hab. J. *Skorupki* o modelu postępowania przygotowawczego i sądowego, https://prawo.uni.wroc.pl/sites/default/files/students-resources/Model%20post%20C4%99powania%20karnego_opinia%20prof.%20J.%20Skorupki.pdf
- Opinia Krajowej Rady Prokuratorów do projektu nowelizacji KPK, Druk sejmowy VIII kadencji Nr 3251, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12318806/12554733/12554736/dokument377913.pdf>
- Opinia RPO do projektu nowelizacji KPK, Druk sejmowy VIII kadencji Nr 3251, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12318806/12554733/12554736/dokument377912.pdf>
- Opinia SN do projektu nowelizacji KPK, Druk sejmowy VIII kadencji Nr 3251, <https://orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/0/F5BF27E91FA57F7DC12583C3002E9D24/%24File/3251-002.pdf>
- Opracowanie dotyczące wykorzystania umów międzynarodowych zawieranych na forum RE w orzecznictwie ETPC, https://www.echr.coe.int/Documents/Research_report_treaties_CoE_ENG.pdf
- Osiatyński W.*, Wprowadzenie do praw człowieka, www.hfpc.pl/wp-content/uploads/2016/02/WiktorOsiatynskiWprowadzenieDoPojeciaPrawCzlowieka.pdf
- Projekt dyrektywy 2016/343 w brzmieniu zaproponowanym przez Komisję Europejską, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52013PC0821>
- Przebieg procedury prawodawczej dyrektywy 2016/343, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/HIS/?uri=CELEX:32016L0343>
- Raport HFPC, Wzmocnienie praw procesowych w postępowaniu karnym – skuteczne wdrożenie prawa do obrony i pomocy prawnej na podstawie Programu Sztokholmskiego, <https://www.hfpc.pl/wp-content/uploads/2018/03/HFPC-Wzmocnienie-praw-procesowych-w-postepowaniu-karnym-29-03.pdf>
- Raport i skarga HFPC „Dostęp do adwokata niezgodny ze standardami unijnymi – skarga HFPC do Komisji Europejskiej i jej aktualizacja w związku z Tarczą 4.0”, <https://www.hfpc.pl/dostep-do-adwokata-niezgodny-ze-standardami-unijnymi-skarga-hfpc-do-komisji-europejskiej-i-jej-aktualizacja-w-zwiazku-z-tarcza-4-0/>
- Raport odnośnie do implementacji dyrektywy 2012/29; The Victims' Rights Directive 2012/29/EU. European Parliament Research Service, 2017, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/611022/EPRS_STU\(2017\)611022_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/611022/EPRS_STU(2017)611022_EN.pdf)

- Response of the ENCJ to the European Commission's Green Paper on Obtaining Evidence in Criminal Proceedings, <https://www.encj.eu/images/stories/pdf/opinions/encjresponsetogreenpaperobtainingevidence.pdf>
- Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z 12.10.2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej, <http://oide.sejm.gov.pl/oide/images/files/pigulki/Prokuratura%20Europejska.pdf>
- Stanowisko Marszałka Sejmu i PG do wniosku RPO w sprawie zgodności z Konstytucją art. 168b i 237a KPK, <https://ipo.trybunal.gov.pl/ipo/view/sprawa.xhtml?&poka-z=dokumenty&sygnatura=K%2024/16>
- The professional secret, confidentiality and legal professional privilege in Europe, http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/libe/dv/ccbeedward_report_update/_ccbeedward_report_update_en.pdf
- Uwagi Sądu Najwyższego do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, <http://orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/0/CC7AB6DB0551BFC0C1257F6B003FCB99/%24File/207-005.pdf>
- Uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny i niektórych innych ustaw, Druk sejmowy VII kadencji Nr 870 (tzw. kontradiktoryjnej nowelizacji), <http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/0/96832B0ED113D8FBC1257AB4004F3B04/%24File/870.pdf>
- Uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, Druk sejmowy VIII kadencji Nr 207, <https://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr=207>
- Uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, Druk sejmowy VIII kadencji Nr 3251, <http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr=3251>
- Uzasadnienie do projektu ustawy o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka z projektami aktów wykonawczych, Druk sejmowy VII kadencji Nr 2653, <http://www.sejm.gov.pl/Sejm7.nsf/druk.xsp?nr=2653>
- Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw, Druk sejmowy IV kadencji Nr 182, [http://orka.sejm.gov.pl/Druki4ka.nsf/\(\\$vAllByUnid\)/F9B7F06BBDEE80DEC1256B2F0044676D/\\$file/182.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki4ka.nsf/($vAllByUnid)/F9B7F06BBDEE80DEC1256B2F0044676D/$file/182.pdf)
- Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego, Druk sejmowy VII kadencji Nr 998, <http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/0/EC596B237378B3FCC1257AD7002C05FC/%24File/998.pdf>
- Uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, <http://orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/0/EA8BC112272EA7CEC125804200323EDD/%24File/888.pdf>

- Uzasadnienie do ustawy z 10.1.2003 r. o zmianie ustawy o Policji oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego wraz z projektami aktów wykonawczych, [http://orka.sejm.gov.pl/Druki4ka.nsf/\(\\$vAllByUnid\)/1B7CAA820E5627DCC1256F35003CB947/\\$file/3375.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki4ka.nsf/($vAllByUnid)/1B7CAA820E5627DCC1256F35003CB947/$file/3375.pdf)
- Uzasadnienie do ustawy z 10.1.2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego, ustawy o świadku koronnym oraz ustawy o ochronie informacji niejawnych, [http://orka.sejm.gov.pl/Druki4ka.nsf/\(\\$vAllByUnid\)/6AF9FE2E2E6F0E77C1256B9F0030C25D/\\$file/388.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki4ka.nsf/($vAllByUnid)/6AF9FE2E2E6F0E77C1256B9F0030C25D/$file/388.pdf)
- Warchoł M., Dlaczego Sąd Najwyższy chroni przestępców?!, *Dziennik Gazeta Prawna* z 9.8.2018 r., <https://prawo.gazetaprawna.pl/artykuly/1167663,uchwla-sn-dotyczaca-podsluchow-analiza-warchol.html>
- Wniosek Komisji Europejskiej z 18.4.2018 r. dotyczący rozporządzenia w sprawie europejskiego nakazu wydania dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych i europejskiego nakazu zabezpieczenia dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych; COM(2018) 225 final, https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:r:639c80c9-4322-11e8-a9f4-01aa75ed71a1.0015.02/DOC_1&format=PDF
- Wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją art. 168a KPK, <https://www.rpo.gov.pl/sites/default/files/Wniosek%20do%20TK%20owoce%20zatrutego%20drzewa%20art%20art.%20168a%20%20KPK%2006.05.2016.pdf>
- Wniosek RPO z 29.4.2016 r. do TK o stwierdzenie niezgodności art. 168b KPK i art. 237a KPK z art. 47, art. 49, art. 50, art. 51 ust. 2 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, a także z art. 45 ust. 1, art. 51 ust. 4 i art. 77 ust. 2 Konstytucji RP, https://www.rpo.gov.pl/sites/default/files/Do_TK_zgody_na_wykorzystanie_dowodow_uzyskanych_podczas_kontroli_operacyjnej.pdf
- Wykaz konwencji zawieranych na forum Rady Europy, https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/214/signatures?p_auth=ztiFxCUo
- Wytyczne ETPC w sprawie stosowania art. 5 EKPC, https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_5_POL.pdf
- Voigt C., The Role of General Principles in International Law and their Relationship to Treaty Law, http://retfaerd.org/gamle_pdf/2008/2/Retfaerd_121_2008_2_s3_25.pdf
- Zalecenia Rec 2004 (5) z 12.5.2005 r. w sprawie kontroli zgodności projektów aktów prawnych oraz istniejącego prawa i praktyki administracyjnej ze standardami wyrażonymi w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805dd194
- Zapis prac komisji sejmowej w sprawie art. 168a i 168b KPK, <http://orka.sejm.gov.pl/zapisy8.nsf/0/EB13BF85BCB82EE6C1257F6F004E4940/%24File/0035408.pdf>
- Zielona Księga w sprawie wzajemnego udostępniania przez państwa członkowskie materiału dowodowego w sprawach karnych oraz zapewnienia jego dopuszczalności,